

KŁUKA

GAZETA WYDAWANA PRZEZ TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW OD 1994 ROKU

Nr 428 ISSN 146-9271 miesięcznik 15 sierpnia 2021 2,50 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0142-6923

Rydułtowy i gminy powiatu wodzisławskiego oraz rybnickiego

W numerze:

- Kronika SP nr 3
- Wieści z Gminy Lyski
- Fotorelacje z Koncertów na Rynku
- Wele byfyja
- Z życia Miasta
- Podania śląskie
- Sprawozdanie z prac Burmistrza
- Rozważania Prezesa
- O zdrowiu
- Kalendarium
- Poezje
- Aktualności
- I dużo więcej ...

Redaktor wydania:
Joanna Rusok

Redaktor wydania:
Janina Oleś

**KTO ZDOBEDZIE
STATUETKĘ
„RYDUŁTOWIKA ROKU 2020” ???**

Sobota na rynku w Rydułtowach (24.07.2021) dla wielu mieszkańców była urozmaicona. Dla najmłodszych gry i zabawy, z kolei ci starsi w tym czasie mogli zaszczepić się w mobilnym punkcie szczepień, spisać się w Narodowym Spisie Powszechnym oraz porozmawiać o budżecie obywatelskim na 2022 rok.

Kronika Szkoły Podstawowej nr 3 w Rydułtowach część 25

Tłumaczył: Gryk Markiewka

W wyniku powrotu emigrantów, którzy po szeregu latach powrócili z Westwalii z większymi zaoszczędzonymi sumami, liczba osiedlonych zwiększyła się o 6.

Nadtoż główny nauczyciel zbudował przy szosie mały wzorcowy dom w stanie surowym (pierwszy dom tego rodzaju) i ogrodził go żelaznym płotem. Przedni i tylny ogródek są obsadzone drzewkami owocowymi różnego rodzaju i formy. W całości 60 drzewek. Poza tym na zboczu doliny posadzono 50 drzewek i 12 krzewów orzechowych. Dom i ogród mogą służyć za wzór. Królewska Rejencja udzieliła 36 marek zapomogi.

Na Wielkanoc tego roku zwolniono 21 uczniów, 6 pozostawiono jednak do św. Michała. 2 zwolniono z klasy średniej.

3 zwolnionych chłopców rozpoczyna natychmiast pracę biurową w Rybniku, 3 innym Pierwszy nauczyciel wyszukał miejsca nauki, za rzemieślnika lub kupca, nikt nie chciał się uczyć.

W miesiącu czerwcu i lipcu panowały wymienione obok choroby (odra i koklusz) między młodymi od 4 do 8 lat. 12 dzieci uległo tej chorobie.

Zegoroczna szkolna uroczystość sedanu, przebiegała w następujący sposób:

Uczniowie wszystkich klas ustawili się na boisku. Po czym punktualnie o godzinie 8-mej modlitwą „Przyjdź Duchu Święty” i jedną pieśnią, uroczystość została otwarta. Następnie Trzeci nauczyciel pan Haase przedstawił historyczne wydarzenia niemiecko - francuskiej wojny, w szczególności bitwę pod Sedanem i jej następstwa. Mowę zakończył trzykrotnym „Hoch” dla jego majestatu, najjaśniejszego cesarza i króla Wilhelma III, do czego dzieci mocno się dołączyły. Następnie główny nauczyciel pan Kurzeja wygłosił przemowę, w której podniósł szczególnie problem zjednoczenia Niemiec. Dalszy czas wypełniono śpiewem pieśni patriotycznych, na przemian z deklamacjami tego rodzaju wierszy. po przemaszzerowaniu, dzieci zgromadziły się ponownie na boisku, gdzie osobiście główny nauczyciel w drugiej mowie zapoznał dzieci z działalnością jego ekscelencji naszego ministra kultury pana dr Bosse. Po mocnym „Hoch” dla tego dostojnego pana i odśpiewaniu hymnu narodowego, uroczystość tę zakończono odmówieniem „Ojcie nasz” za poległych pod Sedanem.

Dr. Kurzeja, Podlesny, Haase

Zegoroczna wycieczkę szkolną przeprowadzono 25 września. Dzieci z 3 klas stały się na boisku o godzinie 1-szej. Później przebyło krótki odcinek szosy. Miano przekazać podziękowanie panu dyrektorowi kopalni „Leo” za jego pośrednictwo w uzyskaniu większej ofiary dla uświetnienia tej uroczystości. Z zamiaru musiano zrezygnować, ponieważ zbliżał się wiecher zapowiadający deszcz. Dlatego młodzież szkolna pomaszzerowała w towarzystwie swoich nauczycieli wprost do upatrzonego miejsca zabaw w lasku Leona. W drodze śpiewano kilka pieśni. Przerwy między nimi wypełniano okrzykami „Hurra!” O godzinie 2-giej po południu, pochód dotarł do miejsca przeznaczenia. Po krótkim czasie pojawili się też muzycanci, którzy wnet zagrali kilka wesółych kawałków. Po południu dzieci były zajęte różnego rodzaju grami. Deklamowano większą ilość wierszyków i śpiewano wiele pieśni. Wyższa klasa pod kierownictwem swego nauczyciela wykonała kilka interesujących tańców, które wypadły korzystnie, co wywołało u widzów entuzjastyczne brawa. Ta sama klasa wystawiła kilka przedstawień teatralnych, które również doskonale się udały i wywarły duży efekt. Pod wieczór wręczono dzieciom pochodnie. Utworzono krąg wokół placu i powiedziano kilka słów na zakończenie. Nauczyciel Haase wywołał „Hoch” na cześć odchodzącej pary dyrektorskiej. Główny nauczyciel Kurzeja wskazał na radośną uroczystość i w poryhających słowach wezwał dzieci do pilności i dobrego zachowania, szczególnie do miłości ojczyzny. Teraz wyruszył pochód do Madośzów Dolnych do tamtejszej gospody, gdzie dzieci po okrażeniu sali zostały zwolnione.

Haase

a właściwy festyn ludowy był przez dorosłych w przyjemny sposób kontynuowany.

Dr. Kurzeja

c.d.n

Dieta dobra na upały. Co jeść, a czego unikać?

W trakcie upałów nie bez przyczyny czujemy się osłabieni i zmęczeni. Gorzej pracuje nas organizm - serce, płuca oraz mózg. Posiadamy jednak naturalne mechanizmy obronne, które chronią najważniejsze narządy przed przegrzaniem się. Często wiele osób nie odczuwa też wówczas głodu. Warto mu jednak wesprzeć się odpowiednią dietą. Sprawdźcie, co warto jeść w trakcie upałów.

W czasie upałów nasz metabolizm zwalnia. Często wiele osób boryka się w tym czasie z problemami trawiennymi lub w ogóle nie ma ochoty na jedzenie. Tracimy znacznie więcej wody i cennych soli mineralnych. Dlatego tak ważne jest wspieranie organizmu poprzez spożywanie lekkostrawnych posiłków (głównie warzyw i owoców), a także co najmniej 3-4 litrów płynów.

Konieczna odpowiednia dieta

Podczas upałów powinniśmy jeść przede wszystkim mniej i lżej. Zadbajmy też o to, żeby w potrawach znajdowało się dużo składników o wysokiej zawartości wody, takich jak warzywa oraz owoce. Z owoców najlepiej sprawdza się arbuz i truskawki - poza wodą zawierają również cenne witaminy. Głównie z wody składają się również ogórek oraz sałata.

Pij więcej wody niż zazwyczaj

Podczas upałów nasze zapotrzebowanie na płyny wzrasta, dlatego zamiast standardowych 1,5-2 litrów powinniśmy przyjmować nawet 3 litry płynów dziennie pod różnymi postaciami. Wodę prosto z lodówki lepiej zamienić na niesłodzoną, ciepłą herbatę z dodatkiem mięty. Picie letnich napojów minimalizuje ryzyko szoku termicznego, a mięta schładza organizm od środka. Unikaj alkoholu, kawy oraz napojów gazowanych - nie dość, że nie gaszą pragnienia, to mogą działać odwadniająco. Zamiast tego przygotuj orzeźwiającą lemoniadę.

Unikaj słonych przekąsek i posiłków typu fast food

Tego typu żywność zawiera duże ilości soli, która co prawda zatrzymuje wodę w organizmie, ale przy zwiększonym wydalaniu potu może nam bardzo szkodzić (podnosi ciśnienie krwi i temperaturę ciała) - organizm potrzebuje znacznie więcej wody, by pozbyć się nadmiaru soli. Z kolei posiłki typu fast food mocno obciążają układ pokarmowy. Znajdują się w nich duże ilości cukrów prostych, tłuszczów trans i konserwantów, których strawienie wymaga od organizmu znacznie więcej energii, a my czujemy się po prostu gorzej.

Słodycze osłabiają organizm

Spalanie węglowodanów prostych dostarcza do organizmu dodatkowej energii, a co za tym idzie podnosi temperaturę ciała. Trzeba też pamiętać, że zastrzyk energii po spożyciu słodyczy jest krótkotrwały, a po nim następuje jeszcze większe uczucie senności i osłabienia. Nadmiar cukru zakłóca też właściwą pracę nerek i prowadzi do odwodnienia. Na czarnej liście w trakcie upałów znajdują się też lody, które jedynie na krótką chwilę nas chłodzą, a następnie pogarszają sytuację. Ze względu na dużą różnicę temperatur organizm otrzymuje bowiem bodziec do podniesienia ciepłoty ciała. Zwiększa się też ryzyko wystąpienia anginy czy zapalenia gardła.

Mięso podnosi temperaturę ciała

Mięso jest wysokokaloryczne i ciężkostrawne, więc w trakcie ogólnego osłabienia organizmu może powodować uciążliwe dolegliwości. Poza tym białko pochodzenia zwierzęcego podczas trawienia wywołuje tzw. termogenezę, czyli przyspieszenie metabolizmu poprzez zużycie większej ilości energii i wytworzenie ciepła w organizmie. Efekt ten potęguje się, kiedy mięso jest smażone na zwierzęcych tłuszczach, dlatego jeśli nie potrafimy z niego zrezygnować, najlepiej ugotować lub udusić je na wodzie.

Alkohol i kawa odwadniają organizm

Alkohol odwadnia organizm (zwłaszcza ten wysokoprocentowy), a w dodatku w trakcie wysokich upałów łatwiej się upijamy, czujemy zmęczenie, a także ból i zawroty głowy. Kawa jest z kolei moczopędna, przez co dodatkowo pozbawia organizm wody. Wypłukuje też magnez i potas. Do tego jest silnie pobudzająca i podnosi ciśnienie tętnicze, co jeszcze bardziej obciąża serce.

Ostre przyprawy

Ostre przyprawy (papryczka chili, imbir, pieprz) zawierają substancje, które podnoszą ciepłotę ciała i przyspieszają termogenezę. Znacznie nasilają też potliwość, co sprzyja odwodnieniu organizmu. Pikantne potrawy są też dodatkowym obciążeniem dla żołądka.

Opracowanie: AR/RMF24.pl/Twoje Zdrowie **Autor:** Adrian-na Raszyk

<https://www.rmfmagazyn/news,24410,dieta-dobra-na-upaly-co-jesc-a-czego-unikac.html>

Sobota (10.07.2021) pełna wrażeń na rynku w Rydułtowach

Wojewódzki mobilny punkt szczepień, stanowisko konsultacyjne budżetu obywatelskiego i spisu powszechnego, koncerty i atrakcje dla dzieci - tak w skrócie wyglądała sobota na rynku w Rydułtowach. W godzinach od 14:00 do 20:00 na rydułtowskim rynku w mobilnym punkcie szczepień można było przyjąć szczepionkę firmy Johnson&Johnson. Nie było konieczności rejestracji – wystarczyło przyjść i okazać dowód osobisty. Po szczepieniu pacjenci od razu otrzymywali certyfikat. - Frekwencja na szczepienie była bardzo duża. Do godziny 16:00 zaszczepiło się już około 100 osób. Jest bardzo duże zapotrzebowanie na szczepionkę Johnson&Johnson, ponieważ wystarczy przyjąć jedną dawkę i od razu otrzymuje się certyfikat. Letnie koncerty na rynku to bardzo ciekawa inicjatywa. Ten pomysł powstał w ramach drugiego etapu programu „Rozwój lokalny”. Miasto świętuje od 30 czerwca, czyli odkąd tylko się dowiedzieliśmy, że Rydułtowy są w gronie 29 miast, które otrzymały dofinansowanie i będzie teraz realizowany program „W cieniu Szarloty - jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy” - mówi zastępca burmistrza Rydułtów Mariola Bolisęga. Od godziny 15:00 Towarzystwo Miłośników Rydułtów zapraszało na koncert z cyklu "Letnie koncerty na rynku miasta". Wystąpił również „Zespół Gołężanki”, „Klika Machnika”, a także zespół muzyczny z solistką. OSP Rydułtowy prezentowało wóz strażacki. Dodatkowo, na dzieci czekały dmuchańce.

Lucjan Malinowski, autor zbioru, którego fragmenty prezentujemy wybierając się w 1869 roku w słynną podróż etnograficzną na Śląsk poruszał się śladami Józefa Lompy. Byłoby wspaniale, gdyby pamięć o tym wspaniałym Ślązaku nie zaginęła!

Podania

Chłop i dwaj żebracy

Byli dwa kmoterkowie, oba byli ubodzy. I siadali przy Raciborzu na tym moście. Oba byli ślepi, żaden nic nie widział. Byli ta w jednej chałupce niedaleko tego mostu.

Jednego razu siedzieli na tym moście i szedł chłop na jarmark i bardzo go prosił o jaką jałmużnę. Tak mu powiedział ten chłop, że nie ma jeny piątak na jarmark a nie będzie se mieć za co chleba kupić. Ale dał mu ten piątak i prawil, aby prosił Pana Boga, aby się mu dobrze poszczęściło.

Chłop szedł do miasta, szedł po rynku i bardzo się mu jeść chciało. Poszedł dalej i nadł opasek z pieniędzami. Tak poszedł na jeden szynk ich obezdrzeć. Tam było trzysta dukatów. I rozdzielił się każdemu połowicę. Ze swojej wziął dukat, zmienił go i zaraz se kupił jeść a pić. Szedł ku temu żebrakowi i powiedział mu, że najdl trzysta dukatów, że on dostanie połowicę. Ale żebrak mu nie wierzył (bo myślał), że dla siebie zostawił ich większą połowicę. Prawil ten żebrak temu chłopowi, aby mu dał poważyl, kiere są cięższe. Tak ten chłop dał te pieniądze żebrakowi. Żebrak wziął pieniądze i skował je za koszulę. Chłop mu te pieniądze chciał wziąć, ale on bardzo wrzeszczył, przylecieli policuje i chycili chłopą, bo żebrak wrzeszczył, że go rabuje. I wsadzili go do aresztu i bardzo go prali.

Jak go potem puścili, tak on szedł ku temu żebrakowi i tak długo był przy nim, aż szedł do dom. Potym szedł za nim aż do izby, a on dwierze zamknął za sobą. I poczuł, że tam ktoś jest, i wziął bić kijem o ziemię miejsce wele miejsca. A ten chłop za rzycią chodził. On bił przed sobą tym kijem, aż się ucieszył. (No i) przestał bić o tę ziemię i siednął na jeden róg stoła, a chłop na drugi róg. I oba proci siebie siedzieli. Żebrak wziął swoje pieniądze i poczał je rachować. Potem dał ich pod piec, do takiego miedzianego kotlika, jeny mu się zdało, że ta ktoś jest. Tak zaszedł po tego drugiego kmoterka a chłop on hleził oknem.

Tu idą z cepami jak do stodoły i poczną se zaraz od dwierzy miejsce wele miejsca bić. A chłop dycki za rzyciami im chodził. Jak się namłócili, to przestali i siedli se ku stołu. Ten jeden kmoterek drugiemu prawil, aby se tak zachował pieniądze, jak se on ich zachował – że mu ich tak żaden nie weźnie. Aby se ich zaszył do czapki a w tej czapce dycki na głowie chodził. I tak prawil kmoterek temu (drugiemu), aby mu dał poważyl, jak ciężkie też ma te pieniądze. I ten mu ich dał te pieniądze. Prawil se:

- A kmoterku to macie dobrą schowanąkę, to wam ich żaden nie weźnie.

Ten chłop uchycił żebrakowi te pieniądze wtedy, jak je dawał kmoterkowi. Za chwilę potem pytał się ten kmoterek tego drugiego:

- Kaj mu da te pieniądze:

(A on prawil), że wrócił nazad i że on ich nie ma. I tak długo, aż się zbili. Rwali się za kudły po izbie, a ten chłop ich podzielał, raz tego, raz tego kijem po pysku mleł. Tak jeden na drugiego se myśleli, że się to sami piorą. Tak prawil (jeden):

- Kmoterku, dość!

A chłop jeszcze bardziej przyciska. Jak już tego było dość, szedł chłop pod piec po te pieniądze i zebrał wszystkie i poszedł do dom.

Anegdoty

Ksiądz-wróż i rektor-złodziej

W jednej dziedzinie był ksiądz a rektor, kierzy oba pili gorzałkę i wszystko przepili i nie mieli nic już na gorzałkę. Przy-szedł jednego dnia ksiądz do rektora a prawil mu:

- Panie rektor, (niech oni) radzą, jako kany co na gorzałkę przynagąć.

Rektor prawil:

- Ja poradzę. Hnet będziemy mieć pięćdziesiąt reńskich. Ja będę złodziejem, a oni będą wróżem. Ma tu jeden gazda szumnych parę wołów, to mu ich pójdę ukrasć a zakładę ich tam do tego lasa, a uwiążę. A oni będą wróżyć, to da pięćdziesiąt reńskich z radością.

I rektor szedł w nocy i woły wziął.

Gazda rano wstał i zląkł się barzo, że mu takowe szumne woły ktosi ukradł, żeby był wołał dwiestą reńskich stracić. I szedł do dziedziny. ksiądz go uwidział i wołał go do fary i pytał się go:

- Co nowego?

A on prawil:

- Cóż by było? Woły mi ktosi ukradł tej nocy.

Ksiądz prawil:

- Szkoda było waszych wołów, boście mieli szumne, ale tu ma kasi takową książkę, to będę w niej, to wam powie, kany jesą.

Ksiądz czytał i prawil gazdowi:

- Idźcie tam, do tego lasu. Tam ich ma uwiązane, a za chwilę już ich ten złodziej weźnie; tak idźcie, cobyhcie ich tam zastali.

Gazda szedł i były. I dał z chęcią pięćdziesiąt reńskich księdzowi, że się woły wróciły.

No i zaś mieli na gorzałkę. Jak nie było pieniędzy, to rektor kradł, a ksiądz wróżył. I tak dycki mieli (pod dostatkiem).

A był tam niedaleko graf, któremu zbójnicy ukradli, co tam niedaleko niego mieszkali w lesie. Zaszedł po księdza i po rektora i prawil im:

- Gdyście tacy wróżowi, tak mi ty pieniądze musicie wywróżyć, bo jak nie wywrózycie, to będzie z wami źle. Pójdziecie do mnie wieczór, dostaniecie gorzałki wela chcecie. Obiercie se izbę, którą chcecie, czy na wierchu, czy na spodku, a co byście do rana wywróżyli.

Tym rupiało (rupiec – niepokoić się)

Ksiądz prawil, że isto by było lepiej na spodku. Graf powstał i prawil:

- Jak chcecie, to możecie i na spodku być.

Ale w oknach były kraty toż choćby chciał, to jednako nie lza uciec. Graf dał gorzałki i zamknął ich w izbie.

- Pijcie a wróźcie!

Księdzowi się już ani gorzałki nie chciało, bo myślał, jak będzie. Poprzył się na stół i spał. Zbójnicy się dowiedzieli, że ksiądz i rektor idą wróżyć na nich. I też się bali, że jak ich wy-

wróża, że tam ich pochytają i pobijają. I prawil jeden z nich:

- Trzeba iść posłuchać, co też tam robią?

Szedł jeden i posłuchał. A rektor nalał se do kieliszka gorzałki, wypił a ciapnął na stół tym kieliszkiem a prawil se:

- To jes jeden.

Ten zbójnik się zląkł i myślał se:

- Oho, już wiedzą o nas, zechmy to my.

I leciał ku tym drugim i prawil im to:

- Już jes źle z nami, bo jenych przyszedł, to rektor powiadał: tu jes jeden.

I zaś szedł posłuchać drugi. Rektor zaś se nalał i wypił a prawi se:

- To jes drugi.

A było tych zbójców trzynaście. Tak każdy z nich szedł, a co kiery przyszedł, to zawsze trefiał na ten czas, jak rektor pił. I tak obeszło wszyckich. Na ostatku szedł Proćpak. A rektor też już trzynasty kieliszek pił. Już nie myślał więcej pić i prawil se:

- To już jes ten ostatni, trzynasty.

Ten Proćpak się zląkł. Myślał se:

- Już wie o nas wszyckich.

Zawołał przez okno na rektora a prawil mu:

- Wiecie wy co? Nie prawcie o nas, jesichmy my to wzięli; pieniądze ukradzione wam przyniesiemy, a wam też dobrze zapłacimy, co o nas nie powiecie.

Rektor prawil:

- Toż idźcie a przynieście radniej więcej niż mieni, bo jak co z tych pieniędzy chybi, to będzie z wami bieda.

Proćpak poszedł ku tym drugim a prawil:

- Biercie pieniądze, a nieście im tam, a wsypcie im ich oknem do izby.

I tak zrobili. Jak pieniądze dali, rektor ich odebrał, zganiał księdza a prawi mu:

- Wstawaj, bo nie umiesz wróżyć. Ze mnie jes wróż: oto jesą pieniądze wywrózone.

Ksiądz się zradował i potem dziepro pił gorzałkę z bębna (bęben – butla, gąsior na płyn). Na rano oddali pieniądze grafowi. Graf im zapłacił i oni poszli. Ksiądz prawil rektorowi:

- Jakoż będzie dalej? Już to rozniesiono po świecie, że umiemy wróżyć. Tymi razy nam to wyszło, ale jak jeszcze po drugi raz, to będzie ciżba (ciżba – bieda, źle) z nami.

Rektor prawi:

- Ii to dziwy! Kościół zapalimy a powiemy: książka co-chamy z niej wróżyli, nam z kościołem razem zgorzała, bo tam była w kościele prawie na ten czas i teraz już wróżyć nie będziemy, bo nie mamy z czego.

Tak zrobili i było po wszem.

Jak chudobni kmoterkowie odnaleźli księżnicze pierścień

Byli dwa kmotrowie, a oba byli bardzo chudobni. Tak sobie padali:

- Kmoterku, pódziemy do wandru.

Każdy miał gromadkę dzieci. Tak odeszli swoich kobietów precz, (to one) bardzo płakały i dzieci za nimi biegały:

- Tatulu, co robicie? Źle robicie, kiedy nas odejdziecie.

- Działki, bieście do dom, będziemy Pana Boga prosić, żeby nas czym opatrzył. Wkrótce się nazad ponawrócimy.

Przyszli do jednego miasta. Italeria się nazywało. Jeden się meldował za księdza, a drugi za (nauczyciela). Mieli takie kłaki sprawione, jeden za księdza, drugi za (nauczyciela). A (tam) się cerze książęca piestrzeń stracił. Książę bardzo pisało

po całym swoim (kraju), gdyby się taki człowiek kędy znalazł, co by się mógł w tym piestrzeniu doczytać (w piestrzeniu doczytać – pierścień odnaleźć).

Ci dwa byli w kościele, siedzieli w ławce a książki mieli na opak. Kościelny chodził po kościele i ujzdrzał tych dwóch ludzi w ławce, a w książkach na opak czytali. Zaraz kościelny biegał do książęca a tę sprawę meldował:

- Tam są tacy dwa ludzie w kościele, ci poradzą w książkach na opak czytać.

Bardzo książęciu było miło i dał ich przedwołać do siebie, a pytał się ich, jesi oni poradzą to wyskomać (wyskomać – wybadać), kędy cera jego ma piestrzeń. Oni odpowiedzieli, iż ja.

Dał im (wolną) izbę; tam w tej izbie oni byli na kwaterze. Książę miało trzech (sługów, a dwóch obsługiwało tych kmoterków). Na pierwszy dzień, pierwszy sługa przyniósł im jeść a pić, a jak im odedwał strawę, to pode dźwierzami słuchał, co ci będą społem gadać. Mówił jeden drugiemu:

- To już jest jeden służący.

(Ten) przyszedł ku swoim kamratom.

- Bratowie, można, iż się przezradzimy (przezradzić – zdradzić, wydać), ale doczekamy do jutra.

Jutro zaś niósł obiad na połdnie inszy służący. Jak im obiad odedwał, pode dźwierzami słuchał, co panowie gadają. Mówił jeden drugiemu:

- Bracie, to już je drugi.

(ten) przyszedł ku kamratom.

- Bratowie, niedobra nowina: z tym piestrzeniem się wzdradzimy. Bratowie, trzeba będzie tych panów prosić, a sporządzić się z nimi, bobychmy od naszego pana wielkiej kary nie minęli.

Wtedy się wszyscy (trze) słudzy zebrali, zaszli do izby, kaj ci dwa goście byli i tak ich bardzo prosili:

- Mili panowie, nie miejcie nam za złe. My są ci, co my piestrzeń wzięli. My się z wami sporządzimy, damy wam bardzo Mocka pieniędzy.

Goście odpowiedzieli:

- Ten piestrzeń nam sam przynieście!

Jak im piestrzeń przynieśli i Mocka pieniędzy dali, zawołali na dziewczętkę, przyniosła tam im indyka. Wzieli piestrzeń i indykowi do karku go włożyli. Jak ich czas przeszedł, książę i księżna przyszła się ich pytać, jeli się o piestrzenie doczytali. Wcale mu zaraz powiedzieli:

- Miła pryncesa spali, a rano wstali, piestrzeń jej z palca spadł. Izbetna zamiatała izbę piestrzeń się dostał do śmieci. Izbetna wyniosła śmieci na dwór. Indyki we śmieciach zbierały, a jeden indyk ten piestrzeń naszedł i społkonon go.

Książę do miłych gości odpowiedziało:

- Mili panowie, jesi mi prawdę mówicie, macie u mnie chleb do śmierci i wasze dzieci i wasze kobiety. Jesi mi tego indyka poznają, co ten piestrzeń ma?

Książę zawołało dziewczętki, coby indyki przygnała. Wyskoczył gość za stół i prawil:

- Najjaśniejszy panie, to jest indyk, co ma księżniczkę piestrzeń we wolu.

Wtenczas kucharka musiała przyjść z nożem i indykowi wole rozerznąć. Tam piestrzeń znaleźli i tak teraz się skończyło.

Źródło: „Powieści ludu na Śląsku” Wydawnictwo Literackie, Kraków 1953.

c.d.n

SPRAWOZDANIE z PRAC BURMISTRZA i URZĘDU

za okres od 20 maja 2021r. do 23 czerwca 2021r.

Referat Inwestycji

1. MODERNIZACJA ULICY OFIAR TERRORU

Wykonawca robót firma TRANSKOM Robert Białduga z Jarosłowa wykonał oczyszczenie i skropienie emulsją asfaltową na zimno warstwy wiążącej oraz nawierzchnię z mieszanek mineralno-bitumicznych AC 11S 50/70 grubości 4 cm. Wykonano regulację wysokościową wjazdów kanałowych, zaworów wodociągowych i gazowych, oraz studzienek teletechnicznych, barierok drogowych. Trwa wykończenie robót brukarskich na chodnikach oraz kaskad wewnętrznych na kanalizacji deszczowej. Wykonawca wykonał progi zwalniające na nawierzchni jezdni zgodnie z zatwierdzoną stałą organizacją ruchu. Do wykonania pozostaje oznakowanie pionowe i poziome wraz z ustawieniem 2 wiat przystankowych. W rejonie budynku nr 70 pojawiło się zapadlisko na jezdni. Wykonawca dokonał odkrycia zapadliska i wstępnego wypełnienia kamieniem. PWiK Wodzisław Śl. dokonało przeglądu kanalizacji sanitarnej nie stwierdzając żadnych miejsc awaryjnych rurociągu oraz w studniach w rejonie zapadliska. Aktualnie wykonawca jest w trakcie wypełniania zapadliska betonem rozprężnym.

Termin wykonania: 30.06.2021 r.

Wartość robót budowlanych: 4 727 689,09 zł.

2. PRZEBUDOWA TERENU PRZY ZBIORNIKU WODNYM „MACHNIKOWIEC” CELEM UTWORZENIA MIEJSCA USŁUG SPOŁECZNYCH – ETAP II

Wykonawca robót budowlanych Zakład Produkcyjno-Remontowo-Budowlany Artur Marcinek prowadzi prace na budowie związane z wytyczeniem ścieżek biegowych i rowerowych.

W najbliższym czasie wykonawca planuje rozpoczęcie prac związanych z budową punktu widokowego oraz wytyczenia terenu pod urządzenia ścieżki zdrowia.

Termin umowy, tj. wykonanie robót budowlanych wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie do dnia 29 kwietnia 2022 r.

Wartość umowy: 1 642 000,00 zł.

3. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA - III ETAP

Przygotowane są materiały celem przeprowadzenia procedury przetargowej na wykonanie robót budowlanych związanych z usprawnieniem wentylacji budynku Urzędu Miasta.

4. PRZYŁĄCZENIE BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OSIEDLU KAROLA DO CIEPŁOCIĄGU WRAZ Z ICH TERMOMODERNIZACJĄ

Wykonawca robót budowlanych Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „Ecomplex” Ewa Grinspek z siedzibą w Łukowie Śl. wykonał następujące roboty budowlane:

- wykonywane są więźby dachowe dla budynków oraz pokrycie dachowe z blachodachówki z obróbkami,
- wykonywane są prace związane z pokryciem zadaszeń wiatrołapów – nowa więźba dachowa wraz z pokryciem dachowym z blachodachówki,
- trwają prace związane z układaniem ocieplenia elewacji z płyt styropianowych,
- wykonywane są roboty budowlane związane z układaniem okładziny elewacyjnej z płytek,
- trwają prace związane z wykonaniem nowych wylewek oraz podłóg parteru w budynkach,
- wykonywane są roboty budowlane instalacji elektrycznej w wiatrołapach oraz na poddaszach budynków,
- prowadzi się roboty związane z wykonaniem instalacji c.o. budynków.

Termin realizacji zadania: do dnia 02.11.2021 r.

Wartość umowy wraz z aneksami: 5 657 043,96 zł brutto

5. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ W MIESZKALNYCH BUDYNKACH KOMUNALNYCH

Budynek przy ul. Radoszowskiej 123

W dniu 27 maja 2021 r. zawarto Aneks nr 2 na dostawę i montaż 4 szt. kuchennek elektrycznych dwu – palnikowych o wartości brutto 1 081,68 zł.

W dniu 28 maja 2021 r. Wykonawca robót zgłosił zakończenie robót i gotowość do odbioru przedmiotowej inwestycji. Trwają czynności odbiorowe.

Termin wykonania: 28 maj 2021 r.

Wartość umowy: 656 920,24 zł brutto

Budynek przy ul. Barwnej 1

Wykonawca robót budowlanych przystąpił do robót związanych z wymianą okien i dociepleniem elewacji frontowej od wewnątrz.

Termin wykonania 26.10.2021 r.

Wartość umowy: 930 468,68 zł brutto

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 103 a

W dniu 27 maja 2021 r. zawarto Aneks nr 2 na dostawę i montaż 2 szt. kuchennek elektrycznych dwu – palnikowych o wartości brutto 540,84 zł.

W dniu 28 maja 2021 r. Wykonawca robót zgłosił zakończenie robót i gotowość do odbioru przedmiotowej inwestycji. Trwają czynności odbiorowe.

Termin wykonania: 28 maj 2021 r.

Wartość umowy: 478 518,06 zł brutto

Budynek przy ul. Plebiscytowej 37

Wykonawca robót przystąpił do wykonania docieplenia elewacji północno-zachodniej, wykonano tynk na elewacjach: północno-wschodniej segmentu nr 3, południowo-zachodniej segmentu nr 2 i południowo-wschodnich segmentu nr 1, 2, 3, zakończono prace związane z izolacją stropodachu nad budynkiem niskim, ułożono nową papę podkładową i zamontowano nowe orynnowanie.

Termin wykonania: 23 sierpień 2021 r.

Wartość umowy: 705 715,16 zł

Nadzór inwestorski nad realizacją inwestycji przy ul. Barwnej 1 prowadzi Grzegorz Połomski – STUDIO POŁOMSCY Edyta Połomska z siedzibą w Rydułtowach. Nadzór nad realizacją inwestycji przy ul. Gen. Józefa Bema 103 a, Radoszowskiej 123 i Plebiscytowej 37 prowadzi PUI Sp. z o.o. z siedzibą w Rybniku. Z uwagi na występujące roboty dodatkowe w budynkach przy ul. Radoszowskiej 123, Gen. Józefa Bema 103 a oraz Plebiscytowej 37, w dniu 27 maja 2021 r. podpisano z PUI Sp. z o.o. Aneks nr 2 zwiększający proporcjonalnie do wartości robót dodatkowych wartość nadzoru inwestorskiego.

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 6,6a oraz budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 28

Trwa procedura uzyskania pozwolenia na budowę.

Termin wykonania dokumentacji dla budynku przy ul. Generała Józefa Bema 28 upływa z dniem 26.07.2021 r. natomiast dla budynku przy ul. Generała Józefa Bema 6,6a upływa z dniem 26.06.2021 r.

Wartość umowna prac projektowych dla każdego z budynków: 31 365,00 zł

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49 i 70, budynek przy ul. Adama Mickiewicza 6, budynek przy ul. Bohaterów Warszawy 38,

Zakończono prace komisji przetargowej.

Wykonawca składający ofertę z najniższą ceną, tj.: Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. ul. Króla Zygmunta Augusta 24/32, 15-136 Białystok zaoferował na każde z zadań na kwotę wynoszącą 41 820,00 zł.

Cena oferty na zadanie dot. budynku przy ul. Ofiar Terroru 49 znacznie przewyższa kwotę, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w związku z czym postępowanie na przedmiotowym zadaniu zostało unieważnione.

Dla pozostałych budynków, tj.: przy ulicy Ofiar Terroru 70, Adama Mickiewicza 6, Bohaterów Warszawy 38 dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty, którą złożył Wykonawca: Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. ul. Króla Zygmunta Augusta 24/32, 15-136 Białystok.

W dniu 10.06.2021 r. zawarto umowę z powyższym wykonawcą na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych oraz prowadzeniem nadzoru autorskiego w czasie realizacji robót.

Dla ww budynków źródłem ciepła po przeprowadzonej kompleksowej termomodernizacji i likwidacji kotłów węglowych będzie kotłownia gazowa. Wszystkie budynki zostaną wyposażone w instalację ciepłej wody użytkowej wraz z instalacją solarną. Dobór materiału izolacyjnego oraz jego grubość projektowana jest na podstawie wykonanych audytów energetycznych dla ww.

budynków.

Dla każdego z zadań, tj.: dla budynków przy ul. Ofiar Terroru 70, Adama Mickiewicza 6, Bohaterów Warszawy 38

Termin realizacji umowy: 7 miesięcy od dnia zawarcia umowy, tj. 10.01.2022 r.
Wartość umowy: 41 820,00 zł

Budynek przy ul. Raciborskiej 242, 244 i 427

W dniu 20 maja 2021 r. upłynął termin składania ofert na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych oraz prowadzeniem nadzoru autorskiego w czasie realizacji robót. W wyznaczonym terminie wpłynęły dwie oferty cenowe od 39 360,00 zł do 48 200,00 zł.

Wykonawca składający ofertę z najniższą ceną, tj.: Studio Architektury Gamma sp. z o.o. ul. Króla Zygmunta Augusta 24/32, 15-136 Białystok zaoferował na każde z zadań na kwotę wynoszącą 39 360,00 zł.

W dniu 17.06.2021 r. zawarto umowę z powyższym wykonawcą na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych oraz prowadzeniem nadzoru autorskiego w czasie realizacji robót.

Dla w/w budynków źródłem ciepła będzie węzeł wymiennikowy zasilany z sieci ciepłowniczej. Wszystkie budynki zostaną wyposażone w instalację ciepłej wody użytkowej wraz z instalacją solarną. Dobór materiału izolacyjnego oraz jego grubość projektowana jest na podstawie wykonanych audytów energetycznych dla ww. budynków.

Dla każdego z zadań, tj.: dla budynków przy ul. Raciborskiej 242, 244 i 427

Termin realizacji umowy: 7 miesięcy od dnia zawarcia umowy, tj. 17.01.2022 r.
Wartość umowy: 39 360,00 zł

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49 i 78

Przygotowane są materiały celem przeprowadzenia procedury przetargowej na wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej na przedmiotowych zadaniach.

6. MODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2

W dniu 08.06.2021 r. został złożony do Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim wniosek o pozwolenie na budowę, a Inwestor otrzymał komplet Projektu Budowlanego. Pozostała część dokumentacji projektowo - kosztorysowej zgodnie z umową zostanie dostarczona Inwestorowi do dnia 02.07.2021 r.

Termin realizacji zadania: 02.07.2021 r.

Wartość umowy: 81 290,70 zł brutto

7. UTWARDZENIE TERENU PRZY UL. W. KORFANTEGO.

W dniu 14 czerwca ubiegł termin składania ofert w przetargu nieograniczonym na wykonanie zadania. Złożonych zostało 6 ofert o wartości brutto od 212 290,66 zł do 345 239,68 zł. Trwają prace komisji przetargowej.

8. BUDOWA PIŁKOKCHWYTU NA BOISKU TRENINGOWYM ORAZ MODERNIZACJA NAGŁOŚNIENIA NA STADIONIE MIEJSKIM „NAPRZÓD”

Inwestycja w ramach budżetu obywatelskiego w zakresie wykonania nagłośnienia została wykonana i rozliczona.

W zakresie wykonania piłkochwyty w kolejnym terminie wyznaczonym do składania ofert wpłynęła jedna oferta. Ofertę złożyła firma STIPLINE Łukasz Stasiak z Trzemeszki za cenę 17 488,00 zł. Wobec braku dokumentów formalnych w ofercie wykonawca został wezwany do ich uzupełnienia w terminie do 15.06.2021 r. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły dokumenty od wykonawcy wobec czego oferta złożona w zapytaniu ofertowym została odrzucona.

Wartość zadania inwestycyjnego: 46 880,00 zł

9. WYBIEG DLA PSÓW „PSI KWADRAT” PRZY UL. A. MICKIEWICZA — BUDŻET OBYWATELSKI 2021

W związku z przeprowadzonym postępowaniem na wybór Wykonawcy wybiegu dla psów, określony zakres rzeczowy i ilościowy nie jest możliwy do zrealizowania w środku jakie przewidział Zamawiający. W związku z powyższym, postanowiono, że zakres ilościowy zostanie pomniejszony o poniższe elementy:

- lampy solarne – 2szt,
- nasadzenia drzew – 4szt,
- urządzenia zabawowe – 5szt,
- poidła dla psów – 2szt.

Zakres rzeczowy, tj. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie stosownego pozwolenia na realizację robót, pełnienie nadzoru autorskiego oraz wykonanie na podstawie opracowanej dokumentacji robót budowlanych – montażowych realizowane w formie zaprojektuj i wybuduj, pozostaje bez zmian.

Poniższe elementy wchodziły w skład robót budowlanych – montażowych:

- montaż ogrodzenia z 2 słupami, przesłem technologicznym, wyekspos-

nowaną nazwą wybiegu przy wejściach,

- montaż ławek z oparciem – 4 szt,
- montaż koszy na śmieci – 2szt,
- montaż koszy na psie odchody – 2 szt,
- montaż tablicy informacyjnej wraz z regulaminem – 1 szt,
- montaż kompletu urządzeń zabawowych – 1 kpl.

W dniu 15.06.2021 r. została podpisana Umowa na opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie stosownego pozwolenia na realizację robót, pełnienie nadzoru autorskiego oraz wykonanie na podstawie opracowanej dokumentacji robót budowlanych – montażowych realizowane w formie zaprojektuj i wybuduj z Wykonawcą Bruki Trawiński Sp z o.o. ul. Solna 25, 47-400 Racibórz za cenę brutto: 51 500,00 zł.

Termin realizacji zadania: do dnia 15.10.2021 r.

10. MODERNIZACJA DROGI OSIEDLE ORŁOWIEC OD BUDYNKU NR 76 DO BUDYNKU NR 94

Pracownia projektowa ML DESIGN Piotr Lilla z Kończyce Małych przedstawiła opracowaną koncepcję przebudowy drogi Osiedle Orłowiec od budynku nr 76 do budynku nr 94 wraz z opracowanym odwodnieniem terenu celem akceptacji. Trwa uzgadnianie przedstawionych rozwiązań.

Termin opracowania 30.08.2021 r.

Wartość prac projektowych: 22 000,00 zł.

11. MODERNIZACJA BUDYNKU ŻŁOBKA – WINDA W RYDUŁTOWACH

W wyniku przeprowadzonego zapytania ofertowego zostały złożone następujące oferty:

1. ARROW Sp. z o.o., ul. Gen. Wł. Andersa 15, 41-200 Sosnowiec – cena brutto: 58 425,00 zł,

2. Zakład Elektromechaniki dźwigowej Eugeniusz Szostek, ul. Skrzyszowska 45, 44-300 Wodzisław Śląski – cena brutto: 47 551,80 zł.

W wyniku przeprowadzonego postępowania zamówienie zrealizuje Wykonawca: Zakład Elektromechaniki dźwigowej Eugeniusz Szostek za cenę brutto: 47 551,80 zł, z którym w dniu 15.06.2021 r. została podpisana Umowa.

Termin realizacji zadania: do dnia 24.08.2021 r.

12. MODERNIZACJA OSIEDLA NA WZGÓRZU

Przygotowuje się materiały przetargowe na wykonanie robót budowlanych dla etapu I obejmującego drogę gminną od nr 144 do nr 136 oraz połączenie z ulicą Raciborską do nr 138.

13. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU KOMUNALNEGO – OSIEDLE KAROLA 21 w RYDUŁTOWACH

Złożono wniosek o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

14. MODERNIZACJA UL. NOWEJ

W dniu 24 maja otrzymano do wiadomości kopię Wniosku o upoważnienie do udzielenia zgody na odstąpienie od przepisów techniczno – budowlanych wysłanego do Ministra Infrastruktury za pośrednictwem Starosty Wodzisławskiego w celu uzyskania ww. zgody.

15. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ RYDUŁTOWSKIEGO CENTRUM KULTURY

W dniu 27.05.2021 r. zawarta została umowa na wykonanie robót budowlanych polegających na budowie instalacji fotowoltaicznej w budynku Rydułtowskiego Centrum Kultury wraz z pracami towarzyszącymi. Roboty wykona Piotr Tumulka prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: ELEKTROTUM PIOTR TUMULKA z siedzibą przy ul. Urbana 28, 47-400 Racibórz.

W przedmiotowym budynku zostanie zabudowany system fotowoltaiczny o łącznej mocy 30,0 kW, zgodnie z dokumentacją projektową (w tym audytem elektrycznym modernizacji instalacji elektrycznej i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót przewidywanych do wykonania zgodnie z projektem instalacji elektrycznych).

28.05.2021 r. przekazano teren budowy. Trwają prace montażowe.

Termin realizacji umowy: 4 miesiące od dnia zawarcia umowy, tj. 27.09.2021 r.

Wartość umowy: 112 733,90 zł

16. PRZEBUDOWA ULICY OFIAR TERRORU (460076s) W RYDUŁTOWACH NA ODCINKU OD NR 85 DO NR 91

Trwa przygotowywanie materiałów do przetargu nieograniczonego na roboty budowlane. Powołano komisję przetargową w celu przeprowadzenia procedury przetargowej. Opracowano Specyfikację Warunków Zamówienia na roboty budowlane.

Kartka z kalendarza Sierpień

17 VIII 1939 r. - w Warszawie zmarł Wojciech Korfanty, człowiek, który doprowadził Śląsk do Polski,

sierpień 1919 r. - początek walk w powiatach rybnickim i bytomskim,

18 VIII 1885 r. - urodził się Ludwik Konarzewski senior - twórca rydułtowskiej szkoły plastycznej,

10 VIII 2008 r. - zmarł Bogumił Pirogowicz - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 w Rydułtowach,

1 VIII 1914 r. - wybuch I Wojny Światowej,

1 VIII 1944 r. - wybuch Powstania Warszawskiego,

22 VIII 1584 r. - zmarł Jan Kochanowski,

sierpień 1939 r. - rząd wydał rozkaz dla harcerzy o natychmiastowej likwidacji obozów harcerskich,

2 VIII 1963 r. - urodził się ks. Jacek Spyra - wikary parafii św. Jerzego w Rydułtowach,

17 VIII 1919 r. - wybuch I Powstania Śląskiego,

19 VIII 1920 r. - wybuch II Powstania Śląskiego,

30 VIII 2008 r. - na rydułtowskim rynku został odsłonięty obelisk z okazji 700-lecia miasta Rydułtowy,

30 VIII 2009 r. - otwarcie przedpogrzebowej Kaplicy Matki Boskiej Bolesnej,

16 VIII 2010 r. - odbył się zlot stulecia Harcerstwa w Krakowie; w zlocie uczestniczyli harcerze naszego hufca ZHP oraz burmistrz wraz z sekretarzem miasta; byli obecni również seniorzy harcerstwa z naszego miasta,

3 VIII 1908 r. - urodził się Marian Główka były komendant hufca ZHP Rydułtowy, przed II Wojną Światową, zmarł 17 VIII 1975 r.,

14 VIII 1944 r. - w Rychwałdzie został powieszony dh Leopold Hałaczek, instruktor ZHP Rydułtowy,

18 VIII 2016 r. - zmarła Danuta Miera (z domu Źarska), instruktorka ZHP Rydułtowy, członek Kręgu Starszyny

25 VIII 1905 r. - urodził się I Komendant Hufca ZHP w Rydułtowach dh Ludwik Waclawek.

zebrał: Stanisław Brzęczek

Ze starych zapisków

W 1836 r. przez Rydułtowy przeszła ciężka epidemia cholery zabierając 254 mieszkańców.

W 1840 r. zapanował wielki głód w naszym mieście.

W latach 1846 - 49 panowała ogromna susza.

W 1860 r. nastąpiły nietypowe opady.

W 1861 r. w nocy z 23 na 24 czerwca nad Rydułtówami rozpuściła się ogromna burza, w wyniku której zniszczonych została połowa domów.

Od 18 do 20 kwietnia 1930 r. nastąpiły gwałtowne opady śniegu, nasze miasto pokryło się metrową warstwą śniegu.

W roku 1904 przez całe lato nie padał deszcz, co spowodowało ogromne straty w uprawach.

W 1906 r. w zachodniej części Rydułtów zapadła się ziemia wskutek szkód górniczych. Zapadlisko objęło obszar około 2,5 ha. Część wypełniła się wodą i powstały 3 stawy, największy, istniejący do dzisiaj to „Zawalisko”.

Zebrał: Stanisław Brzęczek

Walka z partyzantami

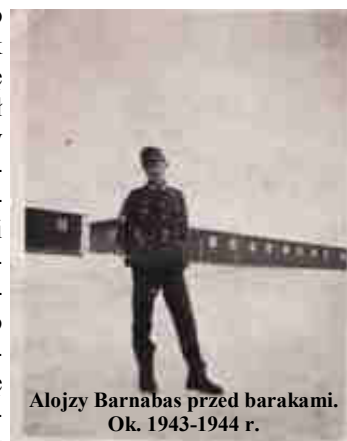
- wspomnienia Alojzego Barnabasa (1924-2019)

"Partyzanci posuwali się do przodu, a że zbocze było tak usytuowane, że przesuwali się coraz bardziej w lewo, ostrzał artyleryjski też musiał iść w tym kierunku. Po pewnej komendzie działo zostało skierowane jeszcze bardziej w lewo i kolega Abrachamczyk zauważył, że pocisk może eksplodować na drzewie, które rośnie obok punktu obserwacyjnego, na którym znajdował się dowódca. Abrachamczyk jeszcze raz upewnił się czy pocisk minie drzewo spoglądając przez lufę dział. Stwierdził, że pocisk ewidentnie zawisnie na drzewie. Zameldował to dowódcy, a ten dał kategoryczny rozkaz „ognia”. Abrachamczyk rozkazał całej załodze działu położyć się na ziemi i odpalone. Było słychać tylko bum, bum, odpalenie dział i rozrywający się pocisk.

□ Pragnę zaznaczyć, iż w tym wypadku strzelaliśmy na krótką odległość z zapalnikiem uderzeniowym, a więc pocisk z zeknięciem się z drzewem musiał eksplodować – był tzw. „Baumkrepierer”. Na skutek tego wybuchu było kilku rannych z naszej baterii i piechoty, a bardzo ciężko ranny został nasz dowódca por. Glaninger, którego wyniesiono z bunkra i zanieśiono do namiotu dowództwa, ustawionego dzień poprzedni wieczorem nieopodal naszego namiotu. Dowódca na skutek odniesionych ciężkich ran zmarł tego samego dnia ok. godz. 10.00 Był to ostatni ostrzał z naszych dział w tej akcji.

□ Partyzanci też się wycofali, gdyż nadchodził ranek, a oni walczyli tylko w ciemności. Od chwili wybuchu ostatniego pocisku na drzewie, jedynym dowódcą naszego oddziału-baterii był kapral Heini, Prusak z pochodzenia, bardzo fajny człowiek. Dopiero w godzinach popołudniowych sztab pułku przysłał na dowódcę młodego podporucznika, nazwiska nie pamiętam. Do godzin wieczornych okopywaliśmy się i przygotowaliśmy na następną noc i ewentualny atak."

A. Barnabas "Mój życiorys" - rkps w zbiorach K.Barnabasa i I. Jurkiewicz.

Alojzy Barnabas przed barakami.
Ok. 1943-1944 r.

Jak zadbać o swoje zdrowie latem?

Lato to pora roku, która może przysporzyć nam wiele problemów w związku z pielęgnacją skóry oraz dbaniem o swój cały organizm. Kluczowe jest dobranie kosmetyków, wprowadzenie diety oraz aktywności fizycznych, które będą odpowiadały panującemu temperaturom. W jaki sposób zadbać o swoje zdrowie latem? Zobaczmy.

Pij dużo wody oraz zmień swoją dietę.

Upały sprzyjają poceniu się. Przez to w szybki sposób możemy się odwodnić. Taki stan szczególnie podczas letnich upałów może być dla nas niebezpieczny. Już lekkie odwodnienie może pogorszyć nasz stan zdrowia i spowodować uczucie zmęczenia oraz ostre bóle głowy. W lato powinniśmy wypijać minimum 2,5 l wody dziennie. Warto zadbać, aby płyn był odpowiednio schłodzony, ponieważ dostarczy nam odprężenia. Wraz z nawadnianiem powinniśmy stosować dietę lekkostrawną, która opiera się głównie na świeżych sezonowych warzywach. Dobrym rozwiązaniem będzie zastosowanie diety śródziemnomorskiej, która bazuje na makaronach oraz chłodnych daniach.

Używaj odpowiednich kosmetyków.

Kosmetyki powinniśmy zmieniać w zależności od pory roku. W lato skupiamy się na lekkości oraz pełnym nawilżeniu. To właśnie tego najbardziej potrzebuje nasza skóra. Unikajmy produktów na bazie alkoholu, które mogą przesuszyć nasze ciało. Dodatkową zaletą będzie filtr UV, który ochroni naszą skórę przed promieniowaniem słonecznym. W lato zadbajmy o nasze zdrowie stosując różnego rodzaju toniki, które oczyszczą nasze pory i pozwolą im swobodnie oddychać. Nie myjmy twarzy za często, ponieważ może to podrażnić nasz delikatny naskórek i spowodować łuszczenie się.

Uprawiaj dużo sportu na świeżym powietrzu.

Sport to zdrowie – wiadomo to nie od dziś. Lato to idealny czas, aby wyjść na zewnątrz i cieszyć się pogodą, która nie wymaga od nas zakładania kurtek lub długich spodni. Aktywność podczas lata pozwoli nam lepiej poznać swoje ciało

WSZYSTKO O ZDROWIU

oraz podniesie kondycję fizyczną. Dodatkowo zredukujemy tkankę tłuszczową oraz przyspieszymy nasz metabolizm. Aktywność w lato to również szansa na opalenie swojego ciała. Należy jednak zawsze stosować odpowiednie kremy z filtrem UV. Nie zapominajmy także o tym, aby nie przeciążać swojego organizmu podczas godzin szczytu słońca. Wtedy możemy być zagrożeni promieniami słonecznymi, które mogą negatywnie wpłynąć na nasze zdrowie.

Spędzaj więcej czasu na łonie natury.

Nie ma nic lepszego od odpoczynku na plaży lub górach. W lato możemy podróżować oraz korzystać z urlopu w czasie wakacji. Spędzając czas na łonie natury nie tylko czerpiemy więcej przyjemności z relaksu, ale również oddychamy świeżym powietrzem oraz możemy pozbyć się natłoku myśli. Lato daje nam możliwość pozbycia się stresu szybko i skutecznie. Wpłynie to korzystanie na nasz układ krążenia. Możemy między innymi wybrać się do parku lub rozbić namiot w odpowiedniej strefie na plaży.

Korzystaj z naturalnych witamin.

Lato to idealny czas na jedzenie świeżych owoców oraz warzyw. To właśnie one są źródłem wielu cennych witamin oraz minerałów. Możemy w ten sposób się w nie zaopatrzyć bez konieczności stosowania suplementów. Owoce i warzywa pozytywnie wpływają na naszą cerę oraz zdrowie. Dzięki nim zwiększamy poziom swojego wigoru. Podczas lata mamy pewność, iż warzywa i owoce są świeże oraz pozbawione chemii. Latem w ogóle powinniśmy zwracać uwagę na to, co spożywamy!

Ogranicz jeżdżenie autem.

Samochody nie tylko szkodliwie wpływają na środowisko, ale również przyczyniają się do zmniejszenia naszej aktywności fizycznej. Lato to idealny czas, aby pomyśleć nad nowym środkiem transportu. Może to być rower, hulajnoga lub deskorolka. Dzięki temu jesteśmy w stanie uniknąć stania w stresujących korkach oraz możemy cieszyć się oszczędnościami na paliwie. Dodatkowo zwiększamy swoją aktywność fizyczną a nawet rozwijamy swoje hobby.

Dbanie o swoje zdrowie latem jest proste. Jednak zawsze należy pamiętać o kilku elementach takich jak stosowanie odpowiednich kosmetyków, picie dużej ilości wody czy też zwiększenie swojej aktywności fizycznej. Dzięki temu z pewnością zachowamy dobrą kondycję zdrowotną i będziemy mogli cieszyć się długim i szczęśliwym życiem.

<https://waznamisjздrowaemisja.pl/jak-zadbać-o-swoje-zdrowie-latem/>

EXPRESOWO Z ŻYCIA MIASTA

Zarząd JSW odwołany. Nieoficjalnie - powodem brak zgodności i spory kompetencyjne Rada nadzorcza Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA zebrała się w piątek 9 lipca w celu dokonania zmian w zarządzie. Według informacji przekazanych w raporcie bieżącym, z zarządu odwołano prawie wszystkich członków. Jarosław Jędrysek sam złożył rezygnację. W zarządzie pozostał jedynie Artur Wojtków. Przypomnijmy, że od kilku miesięcy reprezentatywne organizacje związkowe wytoczyły zarządowi, a szczególnie prezes Barbarze Piontek kilka frontów. Związkowcy, także podczas pikiety 1 lipca podnosili zarzuty braku respektowania przez zarząd porozumienia płacowego z zeszłego roku, a także sporów kompetencyjnych w zarządzie, spowodowanych przekazaniem części kompetencji zatrudnionym przez prezes Piontek doradcom i pełnomocnikom. Związkowcy postulowali m.in. odwołanie prezes Piontek i jej zastępcy Tomasza Dudę. Związkowcy protestowali 1 lipca przed siedzibą zarządu w Jastrzębiu-Zdroju, a także pod biurami parlamentarzystów Izabeli Kloc w Mikołowie oraz Mateusza Morawieckiego w Katowicach. Jak widać, na zmiany nie trzeba było długo czekać, bo już 8 dni po protestach decyzją rady nadzorczej odwołano Barbarę Piontek, Tomasza Dudę i Włodzimierza Hereźniaka. 09.07.2021

Abp Wiktor Skworec złożył rezygnację ze stanowisk w KEP po dochodzeniu w sprawie wykorzystywania dzieci. Zobowiązał się wesprzeć finansowo – z prywatnych środków – wydatki diecezji tarnowskiej związane ze sprawami wykorzystania seksualnego – czytamy w komunikacie Archidiecezji Krakowskiej, która poinformowała m.in. o złożeniu rezygnacji ze stanowisk w Komisji Episkopatu Polski przez arcybiskupa katowickiego Wiktora Skworca. Sprawa dotyczy posługi biskupa Wiktora Skworca w Diecezji Tarnowskiej w latach 1998-2011, kiedy miało tam dojść do przypadków wykorzystania seksualnego dzieci przez dwóch księży. Arcybiskup zabrał głos - W nawiązaniu do opublikowanego komunikatu Archidiecezji Krakowskiej z dnia 9 lipca 2021 r. pragnę Was poinformować, że z pokorą przyjmuję wyniki dochodzenia Stolicy Apostolskiej, o które sam prosiłem, dotyczącego sytuacji zaistniałych w czasie pełnienia przeze mnie posługi biskupa tarnowskiego. Sytuacje te dotyczyły wykorzystania seksualnego małoletnich przez duchownych podległych mojej jurysdykcji. Jak się okaza-

ło, w dwóch takich przypadkach doszło do zaniedbań. W związku z tym zwracam się przede wszystkim do skrzywdzonych oraz ich rodzin ze szczerą i pokorną prośbą o przebaczenie. O to samo proszę wspólnotę Kościoła tarnowskiego, któremu przez niespełna 14 lat starałem się służyć na miarę możliwości i sił - przekonuje abp Wiktor Skworec w skierowanym do wiernych słowie, opublikowanym przez Archidiecezję Katowicką. 09.07.2021

Szpital w Rydułtowach i Wodzisławiu wznowiają odwiedziny pacjentów, ale...Z uwagi na spadek liczby zakażeń koronawirsem, z dniem 12 lipca przywrócona zostanie możliwość odwiedzin pacjentów hospitalizowanych w szpitalach w Wodzisławiu Śląskim i Rydułtowach. Są jednak pewne zasady dla odwiedzających. Jak?

Odwiedziny pacjentów będą się odbywały według następujących zasad:

1. W godzinach 14.00-17.00
2. Czas odwiedzin max 30 minut
3. Wskazane jest, by pacjenta odwiedzała ta sama osoba
4. Osoby odwiedzające muszą być bezwzględnie zdrowe, tj. bez objawów infekcji
5. Odwiedzający nie może przebywać aktualnie w izolacji lub kwarantannie
6. O potrzebie i częstotliwości odwiedzin każdorazowo decyduje lekarz kierujący oddziałem
7. Termin odwiedzin należy ustalić telefonicznie (*telefony dostępne na stronie szpitala zoz.wodzislaw.pl*)
8. Do pacjenta może przychodzić w odwiedziny 1 osoba (nie przychodzimy grupami, rodzinami...)
9. Każda osoba w trakcie przebywania na terenie szpitala musi mieć poprawnie założoną maseczkę i dokonać dezynfekcji rąk
10. Przed wejściem do szpitala z odwiedzającym przeprowadzany jest wywiad epidemiologiczny i dokonywany jest pomiar temperatury
11. Jeśli sytuacja epidemiologiczna się pogorszy, odwiedziny mogą zostać w trybie nagłym zawieszone przez dyrekcję

Dwa oblicza ulicy Tęczowej w Rydułtowach. – Co z dalszym remontem drogi i kiedy reszta domów przy naszej ulicy zostanie przyłączona do kanalizacji? – pyta Józef Świącki. Mieszkaniec Rydułtów ma szereg wątpliwości wobec polityki władz dotyczących ulicy Tęczowej, przy której mieszka. Remont ulicy Tęczowej w Rydułtowach zakończył się w 2019 roku. Wtedy też część mieszkańców tej ulicy została podłączona do sieci wodno-kanalizacyjnej. Mieszkańcy, których do sieci nie podłączono, nie rozumieją, dlaczego zostali pominięci i kiedy inwestycja będzie kontynuowana. - Mieliliśmy obiecaną kanalizację. Lata mijają, na naszej ulicy nic się nie zmienia - mówi mieszkaniec Rydułtów Józef Świącki i wyjaśnia, z jakimi jeszcze

problemami borykają się mieszkańcy tej ulicy. Jak twierdzą urzędnicy, nie wszystkie ulice mogą być przyłączone do sieci wodno-kanalizacyjnej. Została powołana Aglomeracja Miasta Rydułtowy i to ona wskazuje, które rejon miasta będą skanalizowane. Mieszkańcy, którzy są poza aglomeracją, nie będą podłączeni do sieci. W miejscach, gdzie jest mniej zwarta zabudowa, podłączanie sieci kanalizacyjnej, jest pomijane. Innym powodem, dla którego budynki nie są przyłączane, jest ukształtowanie terenu. Inwestycja była prowadzona od ulicy Plebiscytowej w Rydułtowach do Tęczowej 14. Taki fragment kanalizacji był zaplanowany i został zrealizowany. Obecnie urzędnicy pracują nad stworzeniem programu pozwalającego na ocenę stanu dróg. Małgorzata Jastrząb z referatu dróg i transportu Urzędu Miasta w Rydułtowach wyjaśnia, że nawierzchnia przy ulicy Tęczowej pod względem stanu technicznego została określona jako B, co oznacza iż wymaga drobnych napraw. Skala jest czterostopniowa - A oznacza bardzo dobry stan nawierzchni, z kolei D to droga, która z powodu złego stanu musi zostać wyłączona z użytku. Obecnie urzędnicy pracują nad stworzeniem programu pozwalającego na ocenę stanu dróg. 10.07.2021

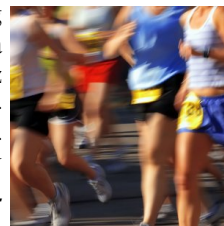
Na co Rydułtowy przeznaczą 3,5 mln euro dofinansowania? Projekt „W cieniu Szarloty – jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy” został wyłoniony spośród 212 miast. Miasto otrzymało 3 521 346,00 euro. Co dalej? Wsparcie w programie będzie można wykorzystać na działania poprawiające jakość życia mieszkańców małych i średnich miast między innymi poprzez projekty w zakresie poprawy jakości powietrza (przejście na odnawialne źródła energii czy niskoemisyjny transport publiczny), ograniczanie bezrobocia, migracji zarobkowej do dużych miast, wspieranie przedsiębiorczości oraz wzmacnianie lokalnego rynku pracy. Specjalnie powołane zespoły, w tym zespół liderów lokalnych – przedstawiciele lokalnej społeczności, pracowały nad tymi pomysłami. - Te projekty były szeroko konsultowane wśród mieszkańców. Trwały one 3 miesiące – dodaje. Koncepcje były omawiane z różnymi grupami – z młodzieżą, przedsiębiorcami, odbywały się spotkania biznesowe, spacerowały w miejscach, które były związane z planowanymi inwestycjami.

Projekt „W cieniu Szarloty. Jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy” był jednym z najlepszych z 29 zakwalifikowanych pomysłów. Dlaczego? Jak dowiadujemy się w Urzędzie Miasta, na samym początku zwrócono się do 212 polskich miast z propozycją udziału w programie „Rozwój Lokalny”, który jest finansowany z Funduszy Norweskich i EOG. W pierwszym etapie konkursu wyłoniono 53 miasta, do kolejnego etapu zakwalifikowało się 29, w tym Rydułtowy.

W ramach tego programu wsparcie otrzyma 29 średnich i małych miast z całej Polski. Z województwa śląskiego wsparcie otrzyma 5 miast - Żywiec, Rydułtowy, Cieszyń, Zabrze, Zawiercie. Łącznie na Śląsk na rozwój małych ojczyzn z Programu „Rozwój Lokalny” trafi 17,5 mln euro. - Każde z tych 29 miast otrzyma taką samą kwotę, czyli 3 521 346,00 euro. Czekają nas mnóstwo pracy. Projekt zakłada zrealizowanie ponad 70 zadań nie tylko dla urzędników, ale i mieszkańców – tłumaczy sekretarz UM. Zadania w ramach tego dofinansowania muszą być zrealizowane do 2024 roku. W kolejnym etapie, czyli dotyczącym inwestycji do 2030 roku, Urząd Miasta będzie ubiegał się o kolejne dofinansowania na realizację dalszych części za-

planowanych zadań. 14.07.2021

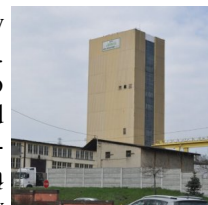
XVIII Ogólnopolski Bieg Uliczny o Puchar Burmistrza Miasta Rydułtowy. Weźmiesz udział? Już 29 sierpnia w Rydułtowach odbędzie się kolejna edycja rydułtowskiego, ulicznego biegu na 5 km. W programie również dystanse dla dzieci. - *Serdecznie zapraszamy do udziału w kolejnej edycji naszego biegu ulicznego oraz biegów dla dzieci i młodzieży, która odbędzie się 29 sierpnia (niedziela). Proponujemy dystans 5 km do pokonania ulicami naszego miasta dla osób od 16 roku życia, a dla młodszych biegi na bieżni Stadionu Miejskiego "Naprzód" - zachęcają organizatorzy.* 14.07.2021

Nowa karetka już na miejscu. Kluczyki i dokumenty oficjalnie przekazane przez wiceministra zdrowia. Dziś (14.07) na parkingu przed wodzisławską izbą przyjęć karetka przekazana została oficjalnie Stacji Pogotowia Ratunkowego PPZOZ-u. Nowa karetka to pojazd marki Renault. Jest to ambulans typu P, czyli pojazd podstawowego zespołu ratownictwa medycznego (obecność lekarza w zespole nie jest wymagana), który kierowany jest do wypadków, urazów oraz zachorowań. Wyposażony jest w m.in.: defibrylator, nosze, instalację tlenową oraz krzesło transportowe. Samochód zastąpi wysłużoną karetkę z 2014 r. Jego koszt wyniósł 500 tys. zł. Pozostałe z dofinansowania 20 tys. zł przeznaczono na zakup środków ochrony indywidualnej dla PPZOZ-u. **Kluczyki do samochodu oraz dowód rejestracyjny dyrektorowi PPZOZ-u wręczył wiceminister zdrowia Waldemar Kraska** wspólnie z senatorem **Ewą Gawędą**. - *30 lat jeździłem w karetce, znam doskonale tę ciężką pracę ratownika medycznego. Dzisiejsza nasza obecność i przekazanie tej kartki niech będzie dowodem na to, że doceniamy ten rodzaj pracy. Cieszę się, że w takim dniu mogę być z wami - mówił.* 14.07.2021

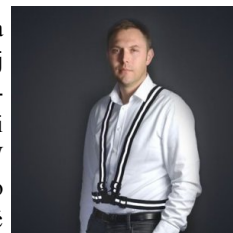
Udało się przejąć część gruntów wokół byłego szybu Leon III. Miasto Rydułtowy od dłuższego czasu starało się pozyskać od Spółki Restrukturyzacji Kopalń grunty wokół byłego szybu Leon III (wraz z częścią zabudowań). Jak podaje Urząd Miasta w Rydułtowach, 14 lipca została podpisana umowa notarialna, na podstawie której Miasto Rydułtowy nabyło w drodze darowizny od Spółki Restrukturyzacji Kopalń S. A. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 0,9029 ha oraz prawo własności budynku warsztatów szkolnych (szkolni). Nabyty teren stanowi głównie tereny komunikacyjne oraz tereny zielone. Wartość rynkowa darowizny to 433 894,00 zł. Miasto podejmuje dalsze starania o przejęcie całego terenu wokół szybu Leon III wraz z zabudowaniami (w tym budynku wieży szybowej) 19.07.2021

Dym z okna. Lokator pod wpływem alkoholu. 18 lipca strażacy interweniowali w Rydułtowach na ul. Stanisława Ligonia. Z okna mieszkania wydobywał się biały dym. Po dojeździe na miejsce z okna mieszkania usytuowanym na 3 piętrze wydobywał się biały dym, a na klatce schodowej czuć było swąd spalenizny. Drzwi mieszkania były zamknięte. Z relacji sąsiadów wynikało, że w środku mieszkania może znajdować się mężczyzna. Po krótkiej chwili lokator sam otworzył drzwi. W mieszkaniu panowało lekkie zadymienie. Lokator był pod wpływem alkoholu, ale nie wymagał pomocy medycznej. Przyczyną powstania dymu była przypalona potrawa na gazie. 19.07.2021

wie lub nawet życie. - Jeśli choć jedna osoba uniknie nieszczęśliwego wypadku dzięki naszej akcji, będzie to niewiarygodny sukces i potwierdzenie, że nasze starania miały sens - mówi Wojciech Śmieja, organizator Blaskowiska. W 2020 roku tylko na śląskich drogach doszło do 690 wypadków z udziałem pieszych. Śmierć poniosło 67 osób. Połowa tych wydarzeń miała miejsce na oznakowanych przejściach dla pieszych.

W październiku zeszłego roku moja mama wracając ze sklepu została potrącona na pasach. Zakończyło się to tragicznie. To wydarzenie sprawiło, że razem z siostrą znaleźliśmy w sobie energię, którą chcieliśmy spożytkować na coś dobrego - mówi Wojciech. W akcję włączył się już Urząd Miasta w Rydułtowach, Rydułtowskie Centrum Kultury i fundacja Różyczka. - Koncert odbędzie się 18 września w Rydułtowach, najprawdopodobniej na stadionie. Będzie można spędzić z nami całą sobotę. Udało nam się zaprosić do współpracy również Motoserw, czyli motocyklistów, którzy organizują w całej Polsce akcje oddawania krwi. Też chcą poprawić bezpieczeństwo na drogach i mają podobną ideę do naszej - opowiada Wojtek. Podczas imprezy odbędzie się również pokaz pierwszej pomocy, inscenizacja wypadku, do tego występy zespołów muzycznych. Oprócz dobrej zabawy, 18 września i poprzez całą akcję, jej twórcy chcą przyczynić się do budowania świadomości, że wypadek drogowy może przytrafić się każdemu i nie można lekceważyć ryzyka. Podkreślają, że istotne jest to zwłaszcza jesienią, gdy coraz szybciej zapada zmrok i piesi dla kierowców stają się o wiele mniej widoczni. 23.07.2021

Motorowerzysta wyrzucił się na drodze. Był pod wpływem alkoholu. 18 lipca w Rydułtowach motocyklista jadąc drogą nie zachował bezpiecznej odległości, w wyniku czego zahaczył o krawężnik i wyrzucił się na jezdnię. Do zdarzenia doszło na ul. Niewiadomskiej, w rejonie skrzyżowania z ul. Szczerbicką w Rydułtowach, w bliskim sąsiedztwie sklepu Lewiatan. Co ciekawe, z relacji świadków wynikało, że mężczyzna... uderzył w płot, po czym oddalił się w nieznanym kierunku. Został odnaleziony przez służby 200 metrów od skrzyżowania. Mężczyzna krwawił z nosa. Została mu udzielona pierwsza pomoc, nie wymagał hospitalizacji. Policjanci przebadali kierującego alkomatem. Okazało się, że kierował motocyklem będąc w stanie nietrzeźwości. Został zatrzymany, a sprawa jest w toku. 19.07.2021

Z 51 na 35. Chcą zmniejszyć liczbę łóżek na internie w rydułtowskim szpitalu. Będzie mniej szpitalnych łóżek w Powiatowym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śl.? - Zaproponowana liczba łóżek pozwoli zabezpieczyć mieszkańców regionu. Jest optymalna - mówi szef lecznicy. 22.07.2021

Wydatek na granicy Rydułtów z Rybnikiem. Ranny motorowerzysta. Do zdarzenia doszło 22 lipca w godzinach porannych na granicy Rydułtów z Rybnikiem na ul. Raciborskiej. Wszystko wskazuje na to, że kierowca motorowera nie zachował należytej ostrożności. Jeden z pojazdów jadący przed nim zaczął skręcać (co sygnalizował). Jadący za nim bus marki Iveco zahamował, a motorowerzysta zaskoczony sytuacją nie zdążył wyhamować i uderzył w jego tył. Poszkodowanego zabrano pogotowie ratunkowe do szpitala w Rybniku. Policja bada sprawę. 22.07.2021

Pożar na kopalni Rydułtowy. Zagrożenie na szczęście było niewielkie. W piątek, 30 lipca około godz. 15.00 duże siły Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej działały na terenie KWK Rydułtowy, gdzie doszło do pożaru na oddziale szybowym. Na miejscu pojawiło się łącznie aż 11 zastępów straży pożarnej (4 JRG Rydułtowy, 3 z PSP Wodzisław, OSP Rydułtowy, OSP Radoszowy, OSP Krzyżkowice, OSP Pszów). Na szczęście pożar okazał się być niegroźny. Ogień pojawił się w okolicy magazynu przy szybie Leon II. Jak podkreśla rzecznik PGG Tomasz Głogowski, nie było konieczności ewakuacji górników na powierzchnię, a sama akcja gaśnicza była przeprowadzona bardzo sprawnie. Dzięki temu już po kilku godzinach można było wznowić pracę. 31.07.2021

Uwaga kierowcy! Duże utrudnienia na ulicy Wyspiańskiego w Rydułtowach. Od 9 sierpnia ulica Stanisława Wyspiańskiego w Rydułtowach będzie zamknięta dla ruchu. Dlaczego? Zgodnie z zatwierdzeniem Starosty Wodzisławskiego, na ulicy Stanisława Wyspiańskiego w Rydułtowach, od dnia 09.08.2021 roku do 20.08.2021 roku zostanie zamknięty całkowicie ruch dla pojazdów. Wszystkiemu winna jest realizacja robót budowlanych polegających na termomodernizacji budynku przy ulicy Plebiscytowej 37 w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą: "Poprawa efektywności energetycznej w mieszkalnych budynkach komunalnych". Część robót wykonawca będzie prowadził od strony ulicy Stanisława Wyspiańskiego.

Ich mama zginęła na przejściu dla pieszych. Teraz chcą zadbać o bezpieczeństwo na drogach. Po tym jak bliska im osoba zginęła przechodząc na przejściu dla pieszych, postanowili swoją energię wykorzystać i zrobić coś dobrego. Padło na odblaski. Twórcy Blaskowiska to pochodzące z Rydułtów rodzeństwo Wojciech i Danusia Śmieja. Pomysł na projekt pojawił się nagle, kiedy w wyniku potrącenia przez samochód śmierć poniosła ich mama. Ideą jest wiara w to, że mimo trudnych czasów, w jakich funkcjonujemy obecnie, można stworzyć coś wyjątkowego. Dzięki zaangażowaniu wielu bliskich znajomych, przyjaciół i rodziny organizatorzy akcji chcą przekonać ludzi do tego, że warto nosić odblaski, bo ich brak może nas kosztować zdro-

Na podstawie wiadomości z innych mediów zebrała J. Oleś

<https://www.nowiny.pl/Rydultowy> <https://www.rydultowy.pl>
<https://www.facebook.com> <https://www.radio90.pl/tag/rydultowy>

Piknik połączony z rożnem na ROD „ZGODA”.

Tak bawiła się „Klika Machnika”, prawie 40 osobowa grupa na działkach w Rydułtowach. Były śpiewy zabawa, zwiedzanie ogrodu. Podziękowania i duże brawa dla Henryka Mańki i Tadeusza Wojaczka za zorganizowanie tej imprezy.

W sierpniowym numerze "KLUKI", czytelnicy przeczytają wiersze: Teresy Jagiello i Wioletty Budyn.

Z poetyckimi pozdrowieniami
Ewa Wierzbinska-Kloska

Między ustami

Między ustami a pocałunkiem
kropla tęsknoty łzę zagubiła
uśmiech ekstazy chwile rozproszył
Ty przecież jesteś przy mnie wciąż miła

patrzysz cudownie działa zakłęcie
każda minuta taka bezcenna
Twoje spojrzenie z łez się ociera
już zawsze będzieszchoć marzeń nie ma...

między ustami a pocałunkiem
drżą zagubione sny niespełnione
zacierasz ślady po każdym kroku
by wzbudzić nowej nadziei płomień

Teresa Jagiello 20.06.2021

Optymizm

Nie martw się , co przyniesie
jutrzejszy dzień .
Nie martw się , bo zamartwi
cię nawet twój cień .

Pamiętaj ,że gdy człowiek dobrze czyni
to duszę radość zdobi .
Więc pozytywnie w przyszłość patrz
a będziesz kwiaty z nadziei rwać .

Gdy pokochasz własne wnętrze -
optymistycznego i dobrego człowieka
pokocha cię wokół świat
a już na pewno twoja siostra i brat.

Wioletta Budyn

Róża miłości

Daleś mi kiedyś czerwoną różę.
Wśród innych kwiatów lśniła tak pięknie.
Zapach jej sprawiał, że świat wirował
i w uszach cichym jawił się dźwiękiem.

Do dziś ją trzymam wśród strof schowaną.
Pożółkłe kartki chronią przed światem.
Czasem, gdy pragnę lekko jej dotknąć
odpada jeden maleńki płatek.

I lśni wśród wszystkich zawsze ten jeden.
Twój pocałunek jest na nim jeszcze.
Kiedy go gładzę, czuję aksamit
i lzy, co czasem łączą się z deszczem.

Czas do miłości znów drzwi otwiera.
I promyk słońca z zza chmur przenika.
Szept się unosi ponad drzewami,
jak najpiękniejsza, słodka muzyka.

Znów chcesz zawładnąć moim marzeniem.
I zburzyć wszystko, co zbudowałam.
Zjawiasz się nocą, kiedy zasypiam
i chcesz bym była dla ciebie cała.

Wyciągasz dłonie i się uśmiechasz.
Widzę, jak trzymasz różę czerwoną.
Przesyłasz na niej znów pocałunek,
oczy miłością, jak kiedyś płoną...

Teresa Jagiello

Szacunek i honor

Bądź honorowy człowieku -
honorowy w każdym wieku.
Kochaj nie tylko siebie lecz również innych
wtedy żyjąc na ziemi będziesz nie tęsknił
za niebem.

Wymagaj szacunku dla własnej osoby
by inni nie deptali cię każdego dnia
i każdej nocy.

Przy tym i ty bądź również
serdecznym i miłym dla otoczenia.

Byś z honorem i z szacunkiem,
patrząc w lustro co ranka
mógł się odnieść do własnego odbicia,
jestem - C Z Ł O W I E K I E M

Wioletta Budyn

KANDYDACI DO TYTUŁU „RYDUŁTOWIKA ROKU 2020”

Zgodnie z ust. 7 Regulaminu wyboru „Rydułtownika Roku” stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 147.BOK.P.2021 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 28 maja 2021 r., prezentujemy sylwetki kandydatów do tytułu „Rydułtownika Roku 2020”

Joanna Kubala

„Ma 32 lata, z mężem wychowuje dwójkę dzieci. Zawodowo związana z działalnością Spółdzielni Mieszkaniowej

„Orłowiec” w Rydułtowach od 13 lat. W 2008 r. ukończyła Liceum Profilowane w Rydułtowach na kierunku ekonomiczno-administracyjnym. W 2009 r. ukończyła Niepubliczną Szkołę reklamy w Wodzisławiu Śląskim na kierunku dekoratorka wnętrz. W 2011 r. uczęszczała do Szkoły Policealnej w Rybniku, gdzie otrzymała tytuł Technika administracji na kierunku: pracownik administracji samorządowej, jednocześnie skończyła zaoczne Studium Prawa Europejskiego w Warszawie na kierunku Asystenta zarządu. Aktualnie od 2019 roku kontynuuje studia na III roku w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu na kierunku Administracja publiczna. Od 2014 roku do teraz radna Rady Miejskiej Rydułtowy. Zawsze aktywnie zaangażowana w życie miasta i regionu.”

W trakcie trwania pandemii, niosła pomoc mieszkańcom, między innymi poprzez zorganizowanie i koordynowanie „Akcji szycia maseczek ochronnych w Rydułtowach”. W inicjatywie tej udział wzięło kilkadziesiąt osób z Rydułtów oraz innych miejscowości.

(źródło: treść pochodzi z wniosku o przyznanie tytułu „Rydułtownika Roku”)

Zuzanna Kała

Ma 22 lata. Jest studentką Wydziału Farmacji na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Instruktor, a od listopada 2020 roku komendantka Hufca ZHP „Błękitne niebo” w Rydułtowach.

Działając na rzecz rydułtowskiego hufca skutecznie zachęcała dzieci do aktywności i samorganizowania. Wykorzystywana przez nią metoda harcerskiego systemu pracy małych grup (zastępów harcerskich i gromad zuchowych) okazała się kluczowa w okresie pandemii. Z propozycji programowych korzystało co tydzień ok. 50 małoletnich mieszkańców. Dzięki swym działaniom zbudowała młody zespół instruktorski. Wielu młodych ludzi dostrzegło w ZHP swoje miejsce.

(źródło: treść na podstawie wniosku o przyznanie tytułu „Rydułtownika Roku”)

KU PAMIĘCI

Epoka węgla od 200 lat nazywanego „czarnym złotem” nieodwołalnie odchodzi do historii. To wymóg naszych czasów, które już dotyka katastrofa ekologiczna związana z ociepleniem klimatu a za część tego nieszczęścia odpowiadają paliwa kopalniane, w tym spalany węgiel. Ostatnie sto lat dla Polski to jednak węgiel był podstawowym towarem eksportowym a pracująca od 200 lat kopalnia „Szarlota” a potem „Rydułtowy” należała do większych producentów węgla tak w latach międzywojennych gdy Rydułtowy stały się częścią Polski, jak i po zakończeniu wojny w 1945 roku. W latach 20-tych do tego przyczynił się dyr. Ówczesnej Kopalni „Rydułtowy” Franciszek Radlik, który nie tylko zadbał o modernizację procesu wydobywania ale i o budowę nowoczesnych osiedli mieszkaniowych dla górników. Tragedią stał się fakt, że tak zasłużony dla Rydułtów człowiek został zabity w okresie II Powstania Śląskiego z rąk naszych mieszkańców. W roku 1945 w marcu wycofujący się Niemcy podłożyli ładunki wybuchowe na dole kopalni i w ważnych budynkach na powierzchni, w tym również w rydułtowskim tunelu. Do wysadzenia obiektów jednak nie doszło, bo górnicy dostarczyli uszkodzone zapalniki a jednocześnie zabezpieczyli podstawowe obiekty przed zniszczeniem a kopalnię przed zatopieniem. Kopalnia „Rydułtowy” należała do pierwszych, która już w kwietniu 1945 roku wznowiła wydobywanie. Podkreślić należy też fakt, że górnicy ofiarnie ukrywali narzędzia, maszyny oraz materiały przed żołnierzami Armii Czerwonej i dzięki temu przywrócono pracę elektrociepłowni, pracę sprężarek powietrza, pracę pomp głównego odwadniania, maszyny wyciągowe potrzebnych aby ruszyło wydobywanie. Tej ofiarności kilkunastoosobowej grupy górników nigdy specjalnie nie uhonorowano i to chcemy zrobić teraz poprzez tablicę pamięci, specjalną publikację, zorganizowanie uroczystego koncertu poprzedzonego zebraniem historycznym materiałem obrazującym ówczesne czasy i poprzez publikacje w naszej lokalnej prasie i innych mediach, zachęcanie młodzieży szkolnej do odwiedzin kopalnianej Izby pamięci i poznawania starej i nowej historii kopalni w tym ofiarności górników ratujących swoje miejsce pracy aby dać węgiel zniszczonemu wojną krajowi. Temu ma służyć złożony projekt pod nazwą: **„Nie możemy zapomnieć ofiarności górników na rzecz mieszkańców Rydułtów i Polski”**

Henryk Machnik

KONCERTY NA RYNKU MIASTA

Muszę samemu przyznać, że organizacja 6 koncertów na rynku miasta stała się ogromnym wyzwaniem dla Nas - Zarządu TMRu a zwłaszcza dla Członków zespołu „Klika Machnika”. Za nami już jednak 4 koncerty a kolejne 2 odbędą się: 14 sierpnia i 11 września - na pożegnanie lata. Dotąd nam sprzyjała pogoda i nie zawiodły zaproszone na koncerty zespoły. 10 lipca odbył się koncert pod nazwą „Z pieśnią biesiadną” - czyli propozycja do wspólnego z występującym zespołem śpiewania piosenek, które lubimy śpiewać także na ognisku, biesiadzie czy we-

selu. Tak też było w wielu przypadkach gdy śpiewał zespół „Gołężanki” czy nasza „Klika Machnika”. Staramy się jednak by program koncertu wzbogacić o występy dzieci i młodzieży i z zadowoleniem informuję, że to nam się udaje. Kapitałnie zaśpiewały dzieci z zespołu „Czelodka”, niesamowicie dynamicznie zatańczyły dzieci i młodzież wraz ze swoją instruktorką reprezentującą zespół „Dżepetto”, działający przy RCK Feniks. Na rynku ciągle coś się działo i to za sprawą Urzędu Miasta, który wprowadził dodatkowe atrakcje i możliwości. Działał punkt szczepień a wynik rewelacyjny - ponad 200 osób zaszczepionych, pokazy użycia sprzętu przeprowadzali strażacy z OSP, były animacje i pokazy dla dzieci przeprowadzane przez instruktorów Ogniska Pracy Pozaszkolnej i wreszcie możliwość uzyskania pomocy przy zgłaszaniu Projektu Obywatelskiego oraz spełnieniu obowiązku uczestnictwa w Narodowym Spisie Powszechnym. Końcowe godziny to oczywiście koncert naszego zespołu muzycznego: Henryk Sosna, Jerzy Adamczyk z solistką Pauliną Świerczek. Koncert fachowo prowadziła Sylwia Wężyk a dokumentowali: Grażyna i Roman Guniowie, Bernadeta Osliży, Jerzy Chromik. Jak widać do organizacji ponad 5 godzinnego zróżnicowanego koncertu trzeba zaangażować wielu ludzi. Niewątpliwą pomocą był fakt, że w obu koncertach mogliśmy korzystać ze sprzętu nagłaśniającego Urzędu Miasta. Koncert z 24 lipca pod nazwą „Z piosenką przez świat” miał również zróżnicowany charakter bo propozycje ze strony Urzędu Miasta były podobne. Jednak ze smutkiem stwierdziliśmy, że tym razem niewiele osób przyszło się zaszczepić. Koncert trwał prawie do 21.00. Wystąpiła oczywiście trzykrotnie „Klika Machnika” (dodatkowo przygrywał i śpiewał były burmistrz Alfred Sikora), gościnnie zaprezentował się czernicki zespół regionalny „Trojak”, który pięknymi strojami ubarwił scenę i widowie. Nie mogło zabraknąć dzieci i młodzieży, więc znów trzech młodych solistów z „Czelodki” pięknie się zaprezentowało a młodzież z zespołu „Dżepetto” mimo ogromnego upału dała „czadu”. Potem przez kilka minut był „mikrofon dla wszystkich” co oczywiście wykorzystały obecne dzieci. Pisząc o tym serdecznie dziękuję instruktorom i Rodzicom, że dali młodzieży okazję się wykazać na kolejnych koncertach - mimo wakacji. Wymienieni wyżej fotoreporterzy ofiarnie robili zdjęcia i filmowali a efekt tej pięknej pracy możemy zobaczyć na facebooku a w części w naszej gazecie. Przygotowaliśmy też niespodziankę, bo po raz pierwszy wraz z naszym zespołem muzycznym zaśpiewała nasza Członkini TMR Ewa Pietwalska. Wreszcie hit tego wieczoru - występ jazzowego zespołu „Peleton” pod kierownictwem Henryka Sosny z solistką Pauliną Świerczek. Świątowe przeboje były nawiązaniem do tytułu koncertu. Wraz z Burmistrzem Miasta Marcinem Połomskim, który otwierał koncert i był na nim prawie do końca stwierdziliśmy wspólnie, że takiego koncertu jazzowego na żywo jeszcze nie oglądaliśmy w Rydułtowach. Po zakończeniu koncertu śpiewom nie było końca w czym brylowali Radoszowicy i nasi muzycy: Henryk Sosna i Jerzy Adamczyk. Pragnę poinformować, że mieliśmy też prywatną imprezę - piknik z różnem na ROD Zgoda. Prawie 40 osobowa grupa śpiewała, bawiła się, zwiedzaliśmy ogród - po prostu mieliśmy próbę i wyżycie w pięknym naturalnym otoczeniu. Tu podziękowanie dla Henryka Mańki i Tadeusza Wojaczka za organizację tej imprezy. Do zobaczenia na kolejnych imprezach i koncertach, choć ten kolejny odbędzie się bez mojej obecności.

Henryk Machnik

Gdzie można kupić „Klukę”?

- F.H.U. „Tabak”, ul. Ligonja 3
- F.H.P.U. Maria Karasek, ul. Plebiscytowa 48
- Sklep Wielobranżowy M. Święcicki,
ul. Radoszowska 61
- Petrol Point Group Migrex Sp. z o.o.,
ul. Raciborska 275
- Foto „Sycha”, ul. Bema 22
- Handel Hurt. I Detaliczny K. Pawelek,
ul. Traugutta 264
- Nowalijka Sp. z o.o., ul. Ligonja 16
- Handel Art.. Przemysł. Weronika Nowak-Szynk,
ul. Ofiar Terroru 41 i ul Raciborska „Zaczarowany
Olówek”
- Urząd Gminy Lyski, ul. Dworcowa 1 A, Lyski
- Foto. Baron ul. Ofiar-Terroru
- Kwiaciarnia „Margaretka” ul. Spokojna

UWAGA MIESZKAŃCY!!!

Pomóżmy naszemu szpitalowi wpłacając dowolną kwotę na konto Powiatowego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śl.

z dopiskiem "Na leczenie"

Konto:

63 1560 0013 2367 2176 2323 0001

Za Zarząd
Towarzystwa Miłośników Rydułtów
Henryk Machnik

TURNIEJ SKATA SPORTOWEGO**o Puchar Wójta Gminy Lyski**

25 lipca 2021 r. pasjonaci skata z Lysek i okolic mieli możliwość wykazania się swoimi umiejętnościami w turnieju SKATA Sportowego o Puchar Wójta Gminy Lyski. Rozgrywki przeprowadzono w 2 seriach, w których rywalizowało ze sobą 61 zawodników. Najlepszy wynik po pierwszej rundzie uzyskał Grzegorz Wojaczek z LKS Lyski zdobywając 1578 punktów. Ostatecznie w zmaganiach o Puchar Wójta Gminy Lyski najlepszym graczem został Werner Mander z klubu KSS MARCEL Radlin, zdobywając 2709 punktów. Drugie miejsce na podium wywalczył Piotr Drzymała z klubu Krojc Krzyżanowice, który zdobył 2591 punktów, natomiast na trzecim miejscu uplasował się Edward Cisek z klubu S.C. HERKULES Rydułtowy z 2571 punktami.

Miejsca w pierwszej dziesiątce zajęli kolejno:

- 4 – Adam Juraszek,
- 5 – Julian Nieroda,
- 6 – Grzegorz Szulik,
- 7 – Mirosław Szulik,
- 8 – Bolesław Starosta,
- 9 – Wojciech Bartosik,
- 10 – Klaudiusz Wojaczek.

Najstarszym zawodnikiem turnieju był liczący 82 lata Bolesław Węglorz (25 miejsce) z klubu RELAKS Rzuchów.

Organizacja i sędziowanie należało tradycyjnie do Pana Eugeniusza Cyrana. Zwycięzcy zostali nagrodzeni pucharem, dyplomami oraz gadżetami promocyjnymi i pamiątkową książką ufundowaną przez Wójta Gminy Lyski.

Wszystkim uczestnikom serdecznie gratulujemy i życzymy sukcesów w następnych turniejach.

UM Lyski

**II GPO Śląsk- Południe za 2021 rok.
Puchar Wójta Gminy Lyski.**

**Stoją od lewej: Piotr Drzymała - II miejsce (Krojc Krzyżanowice),
Werner Mander - I miejsce (KS MARCEL Radlin),
Edward Cisek - III miejsce (S.C. Herkules Rydułtowy).**

Zajęcia wakacyjne w Ośrodku Wsparcia Rodziny

Okres wakacyjny w Świetlicy Wielopokoleniowej to bardzo aktywnie spędzany czas. Uczestnicy bardzo chętnie biorą udział w zajęciach. Dzień rozpoczynają od porannej gimnastyki oraz spaceru po najbliższej okolicy, oczywiście jeśli warunki pogodowe na to pozwalają. Nie może zabraknąć również zajęć plastycznych i artystycznych, które pomagają Uczestnikom usprawnić swoją sprawność manualną, ćwiczą cierpliwość, wytrwałość, wyobraźnię, kreatywność oraz poczucie estetyki. W minionym czasie każdy z podopiecznych wykonał łódkę 3D, bukiet kwiatów w wazonie, kwiatki dla bliskiej osoby, czy ramki na zdjęcia z wakacji i wiele innych. Hitem okazały się breloczki – zwie-

rzątka z filcu. Każdy Uczestnik zawiesił sobie imienny breloczek do plecaka lub torebki.

Seniorzy również chętnie biorą udział w codziennych zajęciach. Warsztaty związane ze zdrowym trybem życia i zdrowym odżywianiem zawsze cieszyły się dużym zainteresowaniem. Tak jest i w tym roku. Pani dietetyk w części wykładowej zajęć przekazuje wiedzę dotyczącą poszczególnych produktów, witamin oraz mikroelementów. Część praktyczna warsztatów polega na przygotowaniu zbilansowanego, ale również dostosowanego do potrzeb seniora posiłku.

Zajęcia z dietetykiem to doskonała okazja do poszerzenia swojej wiedzy oraz zmiany sposobu żywienia. Ponadto, to czas, kiedy można wymienić się przepisami i wspólnie coś ugotować. Co więcej, Seniorzy korzystają z dostosowanej do ich potrzeb rehabilitacji. Regularnie odbywają się także treningi kreatywności oraz umiejętności, które mają na celu utrzymanie umysłu osób starszych w jak najlepszej kondycji.

OWR

Moje rozważania.

Pisząc te moje rozważania jestem tuż, tuż przed wyjazdem do sanatorium, więc nic dziwnego, że radość z wyjazdu zakłócają obawy o realizację przyjętych zadań przez nasze Towarzystwo Miłośników Rydułtów na miesiąc sierpień. A to miesiąc szczególny, bo 1 sierpnia znów będą huczne obchody związane z rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego. Tego nie potrafię zrozumieć, bo dla mnie decyzja o wybuchu powstania to niesamowita tragedia, która skutkowałą śmiercią ponad 150 tys. warszawiaków i zniszczeniem miasta. W kraju naszym w ogóle dziwnie się dzieje za sprawą rządzącego PISu. Zawierane są dziwne sojusze, zbroimy się tak jak byśmy szli na wojnę a przeciwników nasz Rząd widzi wszędzie. Coś mi się wydaje, że jest to zagrywka by przekonać nasze społeczeństwo, że naszą biedną Polskę wszyscy chcą dobić ale my jako PIS nie damy się, jest więc wojenka prawna z UE, z Niemcami, Szwecją, Rosją o odszkodowania wojenne, z Danią o połowy, z Czechami o wydobycie węgla brunatnego a nawet z USA o TVN. Za tym wszystkim idą pieniądze, które mamy otrzymać ale czy tak będzie? By tego było mało mamy kontrowersyjnego ministra Czarnka, który zdaniem znawców cofa naszą oświatę o całą epokę, jest wojenka Rządu z Banasiem — szefem NIKu, który zarzuca niezgodne z prawem wydatkowanie publicznych środków na ogromną sumę 240 mld zł. Przy tym wszy stkim pocieszającą sprawą są skuteczne działania naszego Urzędu Miasta pod kierunkiem Burmistrza Marcina Połomskiego, bo uzyskaliśmy poważne środki w euro na realizację wielu zadań. Burmistrz jest też promotorem w skali całego kraju produkcji i wykorzystania tzw. zielonego wodoru i to wydaje się wskazywać, że nasze miasto będzie się nadal dynamicznie rozwijać i przodować w wielu dziedzinach. Pozyskujemy tereny dotąd użytkowane przez kopalnię, trwają prace rewitalizacyjne os. Karola i na Machnikowcu a wkrótce ruszą roboty przy ul Ładnej. Wcale to nie znaczy, że mamy spać spokojnie, bo niestety nasze miasto jest zaliczane do najskromniejszych pod względem dochodów na mieszkańca, niepokoją wyniki egzaminów na Skal-

nej, daleko od optymizmu, że szybko zmieni się sytuacja naszego szpitala i daleko od rozwiązania problemów komunikacyjnych (droga północna i południowa). O problemach komunikacyjnych pisałem w poprzednim numerze. Władza to jedna strona a drugą częścią jest nasze społeczeństwo z dynamiczną, pełną energii młodzieżą, która zdobywa laury w wielu dziedzinach nie tylko na skalę polską. Warto będzie przytoczyć te osiągnięcia. Mamy piękne lato i co pewien czas opisy nie tylko wczasów, wypoczynku ale zwłaszcza opisy tragedii spowodowane powodziami, pożarami, czyli skutkami katastrofalnych zmian klimatu, które niestety już nas dotyczą i niepokoją o przyszłość dla naszych dzieci i wnuków. W tym jest część naszych koniecznych działań związanych z walką z niską emisją. Jak poradzą sobie rodziny o niskich dochodach, seniorzy około 80ki ,którzy nie uzyskają kredytów na wymianę sposobu ogrzewania itd. Czy nagle wielu właścicieli domów, których czeka to finansowe zobowiązanie nie zechce swych domów sprzedać i przenieść się do bloków lub mieszkań komunalnych? Oj nasze Władze mają o czym rozmyślać. Na razie mamy letnie burze ale też wiele atrakcji z których mogą korzystać i w części korzystają nasi Mieszkańcy. Rowerzyści, biegacze, chodziarze z kijkami pokazują, że wielu Mieszkańców lubi aktywność . Dzieci mają zapewnione półkolonie organizowane przez Ognisko Pracy Pozaszkolnej, nasi harcerze są na obozie w Jeleśni, seniorzy związani z Moim Miastem wyjeżdżają na wiele wycieczek a nasze Towarzystwo realizując zadania w ramach projektu Letnie Koncerty na rynku miasta zorganizowało 10 lipca i 24 lipca koncerty połączone z działaniami Urzędu Miasta tj promocją szczepień, pomocą w zgłaszaniu projektu obywatelskiego, wypełnianiu arkuszy Spisu Powszechnego a przy tym zapewniono atrakcje dla dzieci, były pokazy straży pożarnej itp. Do koncertów każdorazowo zapraszamy też przynajmniej jeden zespół spoza naszego miasta a ich opinia bardzo nas cieszy, że w mieście potrafimy zorganizować tyle imprez w okresie lata, czego nie mają u siebie. Staramy się i to dotąd skutecznie by występowały na koncertach nie tylko zespoły seniorów i tak się dzieje, zwłaszcza za sprawą zespołów tanecznych Ogniska Pracy Pozaszkolnej, dynamicznego zespołu Dżepetto działający przy RCK „Feniks” i obecnego na wszystkich koncertach zespołu „Czelodka”. Kolejne koncerty na rynku planujemy zorganizować 14 sierpnia i na zakończenie lata 11 września. Gospodarzem wszystkich 4 odbytych koncertów i również planowanych był i będzie nasz zespół „Klika Machnika” więc wszystkim Kolegom z zespołu serdecznie dziękuję za próby, występy i działania organizacyjne a mężczyzn nadal zapraszamy do zespołu. Bylibyśmy jednak zachwyceni gdyby kolejne koncerty zgromadziły tylu Mieszkańców, że zabraknie miejsca przy stolikach i na ławkach.

Henryk Machnik

Ciepło, cieplej ...

Czas letni dla Ciepłowników wcale nie jest czasem wakacji i odpoczynku. To okres wzmożonych prac modernizacyjnych i remontowych, ale przede wszystkim tych, związanych z przyłączaniem budynków do sieci ciepłowniczej. W ostatnich latach znacznie zwiększyła się długość sieci na terenie Rydułtów, a co za tym idzie możliwość przyłączenia budynków zlokalizowanych w zasięgu ciepłociągów. Z roku na rok rośnie też liczba Odbiorców ciepła systemowego. Zastosowanie nowych technologii budowy sieci, nowoczesne, wyposażone w automatykę pogodową węzły cieplne, a także bezpieczeństwo i wygoda korzystania z ciepła systemowego sprawiają, że mieszkańcy naszego miasta coraz częściej wybierają to właśnie źródło ogrzewania. Za wyborem ciepła systemowego przemawiają również działania lokalnego dostawcy ciepła, który rozbudowuje sieci i zapewnia kompleksową realizację prac przyłączeniowych od etapu projektowania, przez uzyskanie wymaganych pozwoleń, wykonanie przyłącza ciepłowniczego, a także dostawę i montaż węzła

ciepłego wraz z jego podłączeniem do istniejącej instalacji wewnętrznej w budynku oraz uruchomieniem ogrzewania. Wybierając przyłączenie do sieci ciepłowniczej przyszły Odbiorca ciepła systemowego nie musi podejmować praktycznie żadnych działań w tym zakresie, co w porównaniu z przyłączeniem innych mediów grzewczych, jest zdecydowanym atutem. Zaletami ciepła systemowego są również:

- wygoda - ogrzewanie nie wymaga praktycznie żadnej obsługi, a komfort cieplny zapewnia zabudowana w węźle automatyka pogodowa,
- bezpieczeństwo - nie istnieje zagrożenie wybuchem, pożarem, czy też zatruciem tlenkiem węgla,
- ekologia - budynek ogrzewany ciepłem systemowym nie potrzebuje komina, gdyż nie emituje żadnych szkodliwych substancji do atmosfery.

Ponadto warto wspomnieć, że ciepło systemowe pozwala spełnić wymagania Uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r., w myśl której wszystkie kotły, które nie będą spełniać standardu emisyjnego klasy 5 lub wyżej normy PN-EN 303-5:2012, będą musiały być wymienione na inny sposób ogrzewania budynku. Dokonując wyboru źródła ogrzewania budynku warto zatem rozważyć korzystanie z ciepła systemowego.

Zapytaj o warunki przyłączenia i sprawdź przewidywane koszty ogrzewania u lokalnego dostawcy ciepła systemowego.

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Rydultowy, ul. Tetmajera 150
tel. 32 72 94 068, 32 72 94 933**

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
podpisanych kontraktów z NFZ**

Lekarza POZ, Ginekologiczno-położnicza, Dermatologiczna, Okulistyczna, Laryngologiczna, Leczenia bólu, Neurologiczna, Urazowo-ortopedyczna, Leczenia uzależnień, Medycyny paliatywnej, Hospicjum domowe,

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
usług komercyjnych (odpłatnych)**

- Panele Fotowoltaiczne (Longi, Suntech, Vsun, Ecodelta, Jolywood oraz wiele innych)
- Inwertery (w tym mikroinwertery Hoymiles),
- Pompy ciepła
- Grzejniki i Folie na podczerwień,
- Piece na pellet,
- Pellet,
- Magazyny Energii.

BEST EKO

44-280 Rydultowy, ul. Gajowa 20
Tel: 799 169 992
e-mail: bestekopl@gmail.com

KORZYŚCI:

- Zakup razem z montażem
- Dofinansowanie
- Liczne promocje
- Dla każdego klienta karta do Kauflandu z ustaloną kwotą (każdy zakup u nas powoduje doładowanie karty).

Zapraszamy do naszego biura

**Gabinety Specjalistyczne na ul. Strzelców Bytomskich 9
w Rydultowach służą pomocą tel. +48 691 101 688**

Wizyty prywatne:

Chirurgia
Dermatologia
Urologia
Reumatologia
USG, Doppler, Radiologia
Kosmetologia
Trychologia
Podologia
Poradnia dietetyczna DIETIKON

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydultów, Rydultowy, ul. Plebiscytowa 47, tel. +48 515 828 453; Kolegium Redakcyjne (tel. +48 514 430 689, +48 510 791 300); Red. Nacz. Joanna Rusok, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: W. E. Jankowska, członkowie: H. Machnik, S. Brzeczek, J. Majer, E. Bluszcz, J. Oleś, A. Kołodziej, L. Majer, Ewa Wierzbińska-Kłoska; e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrzydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok, komputerowy skład gazety: Janna Oleś. Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydultowy, FOTO SYCHA Rydultowy, fotoreporterzy: Bernadeta Oślizły, Damian Bizoń, Roman Gunia. Druk gazety: MZ Druk Radlin
Materiały zamieszczone w „Klucze” są zastrzeżone. Redakcja nie odpowiada za treść nadesłanych do druku korespondencji. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów.